

Coolidge se vrača v Washington. - Hotellingova izpoved.

PREDSEDNIK COOLIDGE SE ZADOVOLJEN VRAČA V DOMOVINO. — SEJA SE NADALJUJE IN JE UPATI, DA SE BO KONČALA VSESTRANSKO POVOLJNO.

Havana, Cuba. — V torek se je predsednik Coolidge in soproga s spremstvom vkrcal tukaj na križarko Memphis, katero je spremljala bojna ladja Texas na potu proti Key West. Coolidge je bil zadovoljen s sprejemom na Kubi in je rekel, da ni pričakoval, da mu bodo izkazovali take časti. Na banketu v palači predsednika Kube se je Coolidge zahvalil in rekel, da je pričakoval, da ga bodo sprejeli gostoljubno, tako pristranskega sprejema se pa ni nadejal.

Sprejem Coolidgea in delegatov Zed. drž. je pokazal, da so sosedne republike večinoma manj naklonjene Zed. drž. Sedaj ko je Coolidge odšel, se bodo delegatje šele pripravili k delu in povedali kar imajo na svojem srcu. Kuba, Brazilija in Peru so Zed. drž. najbolj naklonjene. Delegatje nekaterih malih republik bodo mogoče bolj glasni in se pritoževali, a v splošnem prevladuje mnenje, da bo šlo vse gladko spod rok.

Le to se ne ve, kako bo, če bodo zastopniki iz Nikaragve kongresu predložili svoje pismo, ker Stric Samovi vojski streljajo na njihove pripadnike. Delegatje iz Zed. drž. so pa na to pripravljeni, imajo pismene prošnje od obeh nasprotujočih se strank v Nikaragui, v katerih prosita Strica Sama naj vzpostavi red v republiki.

TROCKIJ IZGNAN NA KITAJSKO MEJO.

Trockij in tovariši niso skupaj v preganstvu. — Izgnani so vsi, ki so se zoperstavljali Stalinu.

Berlin, Nemčija. — Berlin Tageblatt poroča, da je Stalin, diktator sovjetske Rusije, svoje nasprotnike in glavne zaratnike proti njegovi vladi izgnal v zelo oddaljene kraje, in sicer vsakega na drugo mesto. Leon Trockij, ki je svoj čas imel veliko besedo med rudečkarji, je bil poslan na kitajsko mejo. Kristijan Rakovski, ki je bil sovjetski poslanik za Francijo, se pokori v izgnanstvo v Astrakhan, oddaljeno 1,020 milj jugovzhodno od Moske ob reki Volgi. Do najbližnje železniške postaje je 270 milj. Leon B. Kamenov, ki je bil nekdanji sovjetski poslanik za Italijo, je šel v Penza in Zinovjeva, bivšega vrhovnega načelnika komunistične internacionale, so odvedli v Mambov.

Tako so izgnani vsi, ki so se zoperstavljali železni roki diktatorja Stalinu.

VELIMIR PRELIČ UMRL.

Belgrad, Jugoslavija. — Velimir Prelič, podprefekt, na katerega je streljala Marija Buneva, ki je tudi svoje življenje je končala, je v ponedeljek opoldan umrl. Atentatorka je bila članica macedonskega revolucionarnega komiteja.

LJUDSTVO HOTELO LINČATI MORILCA.

Hotellinga so na skrivnem odpeljali v ječo, ker se je bilo bati, da ga bodo linčali. — Med potjo je povedal vse kako se je zgodilo.

Flint Mich. — Kakor je bilo že včeraj na kratko poročano, je morilec 5 letne Dorothy Schneider, v rokah pravice. Piše se Adolph Hotelling, po poklicu tesar, star 47 let. Odpeljali so ga na skrivnem v državno ječo v Ionia, kajti ljudstvo ga je hotelo linčati, čim je zvedelo, da je on morilec. Aretiran je bil na njegovem domu v Owosso.

Hotelling je izpovedal naslednje: "Vzel sem si Hickmanovo afero tako k srcu, da radi umora Mariane Parker nisem mogel ponoči spati. Iskal sem dela v Flint Mich. V četrtek sem se z avtomobilom vozil po Dixie glavni cesti, kjer sem zagledal malo deklico, katere nisem poznal. Poklical sem jo k sebi in nagovoril. Naj gre k meni v avtomobil, da jo popeljem na njen dom. Ker ni hotela iti, sem jo sam posadil poleg sebe v avto. Prosila me je, naj jo pustim, da bo šla domov, če ne, bo povedala očetu in materi. Nato sem zavozil po Stanley cesti. Deklica je jokala. Nikoli poprej še nisem po tej poti vozil. Vstavil sem avto in deklico dvignil čez ograjo. Dekle je kar naprej jokalo in reklo, da me bo zatožilo staršem, če jo ne pustim iti domov." Tukaj je zločinec nekoliko pomislil, nato pa nadaljeval: "Potegnil sem nož iz žepa s katerim sem jokaljo deklico dvakrat zabodel. Ne vem pa čemu sem to storil. Ne vem kaj je prišlo nad mene, da sem potem otroka rezal na kosce. Hickmanova afera mi je rojila po glavi, ki mi ni dala miru ponoči, da nisem mogel spati. Že v soboto sem mislil na to, da bi se sam predal oblastim."

To je torej prva izpoved, Hotellinga. Tisoče ljudi je, ki misli le na to, kako bi ga dobilo v roke, da bi ga linčalo. To pa največ zato, ker v državi Michigan je smrtna kazen odpravljena. 15,000 ljudi je prišlo pred ječo v Flint, a med tem so ga že odpeljali proti Lansingu in dalje v državno ječo v Ionia.

Hotelling je poročen, in oče petih otrok. Ko so preiskali njegovo hišo, so našli okrvavljen nož, s katerim je izvršil zločin.

ZOPET SMRTNA NESREČA S PETROLEJEM.

Chicago, Ill. — Ko ni bilo staršev doma, sta na domu v Michigan City, dva dečka, Walter Kiesowski, star 5 let, in njegov 6 letni bratec, hotela podkuriti v peč s petrolejem, pri čemer se jima je vnela obleka in sta v groznih bolečinah umrla.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

TRIPOLITANSKA VSTAJA UDUŠENA.

Rim, Italija. — V nekaterih krajih Tripolitanijske se upri domačini; vojaštvo je pa revoluto udušilo. Med italijanskimi vojaki je bilo devet mrtvih in 14 ranjenih; upornikov je padlo nad sto. Iz aeroplanov so na upornike metali bombe. Italijanom je padlo v roke 500 pušk, 20,000 ovc, 8000 velblodov in 300 šotorov.

SKESANA MLADA ČRNO-ROKARJA.

Detektivi so prišli na sled dveh črnorokarjama, ki pa sta pobegnili v avtomobilu. — Bankirju, kateremu sta v pisnu grozila, sta potem pisala, naj jima oprost.

Chicago, Ill. — Geo. Woodruff, podpredsednik National Bank of the Republic, je prejel grozljivo pismo, v katerem mu je bilo naročeno, naj položi \$2000 pod železniški most Elgin, Joliet in Eastern železnice, severno od Jolietu in zapadno od Chicage. Ako to ne stori, tako se je glasilo v pismu, je njegovo življenje v nevarnosti. Obveščena je bila takoj privatna detektivska agencija, katere je poslala pet detektivov z zavžitom, kot bi bil denar na določeno mesto. To je bilo v soboto ob 7 zvečer. Ko so detektivi odložili zavitek, so se skrili in čakali. Kmalu na to privozi mimo avtomobil, iz katerega skoči nek mladenič in naglo pobere zavitek, detektivi priskočijo iz skritišč, mladenič, ki je pobral zavitek je bil na vse pripravljen in je takoj oddal na prvega detektiva strel ter naglo skočil v avtomobil, katerega je njegov tovariš, ki je bil za voznika, obrnil in sta naglo oddirjala. Detektivi seveda za njima, a ju niso mogli vjeti, pač pa bi ju bili lahko ustrelili, ker pa sta bila fantata mlada, tega niso hoteli storiti.

Ko je prišlo pismo na Woodruffa, njega ni bilo doma in ni o tem prav ničesar vedel, dokler se ni vrnil v mesto, to je bilo, v ponedeljek. V ponedeljek je prišlo na njega drugo pismo, v katerem črnorokarja skesano prosita odpustitja. Obljubljata, da ne bosta več pisala grozljivih pism in ga prosita, naj na vse to pozabi. Pisava tega pisma in grozila se vjema.

MISS SMITH SE NISO NAŠLI.

Northampton, Mass. — Že v petek minulega tedna je neznanokam izginila Miss Frances Smith, hči newyorškega milijonarja. Več sto oseb si prizadeva, da bi našlo sled za njo, a vse je brez uspeha. Mati pogrešane sumi, da je Frances izvršila samomor.

VILJEM BI RAD POTOVAL.

Berlin, Nemčija. — V bivšem nemškemu cesarju Viljemu, se je obudila želja po potovanju. Vložil je prošnjo, v kateri prosi za dovoljenje, da bi smel potovati po Evropi, vključno Nemčijo.

ŠKOF FRIDERIK BARAGA.



Škof Friderik Baraga, katerega šestdesetletnico smrti slavimo danes je bil prvi Slovenec, ki je stopil na ameriško zemljo. 31. dec. 1830. Natančnejši življenjepis prvega našega pionirja v tej novi domovini je objavljen v današnjem uvodnem članku na drugi strani. Bodi večna slava našemu prvemu pionirju!

KRIŽEM SVETA.

Pariz, Francija. — Poslanec Leon Blum, vodja socialistične stranke v Franciji, odobruje program proti vojni, kakršnega je predložila vlada Zed. drž.

Wellington, New Zeland. — V torek, 10. januarja so odleteli trije letalci iz Sydney. N. S. W. proti Novi Zelandiji, kamor pa niso ob določenem času dospeli. Bojne ladje so pogrešane letalce iskale na črti dolgi 24,000 milj, niso pa imeli uspeha in v torek 17. januarja so izgubili upanje, da bi letalci bili še pri življenju ter nadaljno iskanje opustili.

Berlin, Nemčija. — Tukaj se je vršila seja zastopnikov osemnajstih provinc, kateri je predsedoval kancelar Marx. Razpravljali so o reviziji Weimarijeve konstitucije.

Orlando, Fla. — Sodnik William Thomas Bland, star 67 let, bivši kongresnik iz Missouri, je bil tukaj na svojem domu najden mrtev. Star je bil 67 let, zapušča vdovo in sina.

Oconto, Wis. — V bližini Lena, Wis., so našli mrtvo neko žensko. Zdravnik je ugotovil, da je bila zastrupljena. Oblasti so pozvale na zagovor 12 letnega dečka, ki je izpovedal, da je on dal v njeno kavo strupa, ker je bila njegova mačeha in ga je sovražila. Mati je umrla pred dvema leti.

Little Rock, Ark. — Charles M. Cunningham, je pri nekem tukajšnjem brivcu med striženjem las pripovedoval, kako je potegnil policaje, ko je fabriciral žganje. Mož je bil zelo zgovoren in izbleknil marsikaj v svojo škodo. Na stolu poleg je pa sedel neki mož, golorok, katerega je bril brivski pomočnik. Ko ta mož vstane s stola, obleče suknjo in opaše količek — kajti bil je mož postave. Postavi se pred vrata in počaka moža, ki se je hvalil, kako zna potegniti policiste.

Ko je Cunningham bil gotov, ga policist prime ter mu reče, da bo ponovil pred sodiščem, kar je govoril v brivnici. Če je bil tudi pred sodiščem tako zgovoren, poročilo ne pove.

Hammond, Ind. — Fralich blok v Indiana Harbor je uničen po eksploziji bombe, kateri je sledil ogenj. Škoda je cenjena na \$50,000. Uničeni sta dve trgovini.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svoj prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naročijo!

HICKMAN SE HUDUJE NAD ZDRAVNIKI.

Los Angeles, Cal. — William Hickmana, ki je umoril 12 letno Marion Parker, sta obiskala dva zdravnika, da bi ga preiskala, če je pri zdravi pameti. Ko sta mu zdravnika stavila neko vprašanje, je rekel, naj gresta v peklo. Nato je enemu izmed zdravnikov iztrgal iz rok neke listine in jih na drobne kosce raztrgal.

JUŽNI NEMCI ZA SVOJE PRAVICE.

Nemci na jugu odklanjajo kontrolo centralne vlade. — Ameriški vrhovni agent za reparacije svari vlado v Berlinu, kar je privedlo, da se je sklicala konferenca.

Berlin, Nemčija. — V Berlinu se je vršila konferenca, katere so se vdeležili premijerji osemnajstih držav. Predsednik zborovanja je bil kancelar Wilhelm Marx. Ker se v nekaterih državah vodi slabo gospodarstvo in se po nepotrebnem zapravlja državni denar, je Seymour Parker Gilbert, ameriški vrhovni agent za reparacije vlado v Berlinu svaril, naj proti temu kaj ukrene. Sklicala se je konferenca, na kateri se je o tem razpravljalo.

Prvi dan konference, to je bilo v ponedeljek, so že dali zastopniki južnih nemških držav razumeti, da ne pustijo centralni vladi, da bi jim jemala njihove tradicionalne pravice. Oni hočejo biti neodvisni, tako politično, kakor tudi finančno. Odločno odklanjajo vsako kontrolo centralne vlade.

Kako gospodarstvo posamezne države je razvidno iz tega, ko ima Prusija, ki je največja država v Nemčiji, za 71,000 prebivalcev le en administrativni distrikt, dočim ima najmanjša država s 7,100 prebivalci ravno toliko številno administrativnih uradnikov. Tukaj se gotovo da nekaj prihraniti, na kar je Gilbert opozoril vlado v Berlinu.

IZDAL SE JE.

Little Rock, Ark. — Charles M. Cunningham, je pri nekem tukajšnjem brivcu med striženjem las pripovedoval, kako je potegnil policaje, ko je fabriciral žganje. Mož je bil zelo zgovoren in izbleknil marsikaj v svojo škodo. Na stolu poleg je pa sedel neki mož, golorok, katerega je bril brivski pomočnik. Ko ta mož vstane s stola, obleče suknjo in opaše količek — kajti bil je mož postave. Postavi se pred vrata in počaka moža, ki se je hvalil, kako zna potegniti policiste.

Ko je Cunningham bil gotov, ga policist prime ter mu reče, da bo ponovil pred sodiščem, kar je govoril v brivnici. Če je bil tudi pred sodiščem tako zgovoren, poročilo ne pove.

Hammond, Ind. — Fralich blok v Indiana Harbor je uničen po eksploziji bombe, kateri je sledil ogenj. Škoda je cenjena na \$50,000. Uničeni sta dve trgovini.

Ako se ti "Amerikanski Slovenec" dopade, povej to svoj prijateljem in znancem in priporoči jim ga, da si ga naročijo!

Iz Jugoslavije.

RADI POHLEPA PO DENARJU, S KATERIM SE JE BAHAL, GA JE SOSED NA GROZEN NAČIN UMORIL. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Strašen umor na cesti.

Iz Veličega Bečkereka poročajo: Pri občini Kuman se je v torek, 27. dec. popoldne ob 1. uri dogodil strašen umor. — 22letni bogat kmet iz Kumana Veka Eremič je šel zjutraj s svojim sosedom, 21letnim Radom Marincem na semenj v Novi Bečej, da bi kupila presečice. Ker pa nista dobila primerne blaga, sta se opoldne peš vrnila proti domu. Med potjo je Eremič pripovedoval, kako bogat je in koliko denarja ima. To pripovedovanje je v Marincu zbudilo pohlep po denarju in sklenil je, da bo Eremiča umoril in se nato polastil njegovega denarja. Tik pred vasjo Kuman je zgrabil Eremiča, ga vrgel v obcestni jarek in ga trikrat udaril s palico po glavi. Nato je vzel svoj nož in Eremiču odrezal glavo. Eremičeve klice na pomoč sta slišala dva pastirja, ki sta bila oddaljena kakih 300 do 400 korakov. Takoj sta hitela na lice mesta, a sta prišla prepozno. Marinc je pobegnil, pastirja sta pa umor naznanila orožnikom, ki so morilec kmalu prišli. Marinc je svoje strašno dejanje v polni meri priznal in opisal ter pristavil, da je mislil, da bo pri Eremiču dobil več tisoč dinarjev, dobil je pa samo 900 Din. Morilca so izročili sodišču.

Smrtna kosa.

V Spodnji Šiški je umrl zasebnik G. Ivan Kociper. — V bolnišnici je umrla gospa Regina Obereigner, soproga gozdarskega nadsvetnika.

Nesreča na ledu.

Na ribniku pri Sv. Miklavžu so se zadnje dni, ko je bilo že južno vreme, drsali fantiči. Sin g. Florjančiča, je zdrsnil preveč na sredino, kjer se mu je pa led udrl in fant je izginil pod ledeno skorjo. Z velikanskim naporom se je zopet po naključju pognal proti odprtini v ledu in posrečilo se mu je, da se je z eno roko vjel za led in zaklical pomoč. Drugi so med tem že odhiteli domov pravit, da je Florjančičev izginil pod ledom. Oče je hitel na kraj nesreče in zagledal izpod leda se zvijajočega sina. Hitro mu je ponudil do 10 m dolg drog, na katerega se je sin oprijel in po težkem delu se je posrečilo potegniti fanta izpod leda in čez polzko ledeno skorjo, ki stopinj ni prenesla.

Požar.

Čevljarški mojster Janko Dolenc stanujoč v svoji hiši na Barvarski stezi v Ljubljani, je dne 26. decembra ob 18. uri zapazil, da se iz podstrešja njegove hiše vali gost dim. Narkar se je podal v prvo nadstropje, kjer je videl, da gorit strop. Dolenc se je brž spomnil, da se nahajajo štirje otroci stranke Polik zaprti v stanovanju v prvem nadstropju. Vdrl je urno v sobo in spravl

otroke na varno, potem pa alarmiral gasilce, ki so takoj dospeli na lice mesta. Ogenj je bil čez eno uro popolnoma pogasjen. Dolenc ima 15,000 Din škode. Gasilci so ugotovili, da se je strop vnel od razgretga dimnika v prvem nadstropju, katerega se je tičal lesen strop.

Smrtna nezgoda ali mrtvoud.

Dne 26. decembra m. l. ob 13. uri je tri in polletni sinček Ivanček mitničarja Lovrenca Kroflića se nenadoma zrušil s stola in obležal na tleh kot mrtev. Starši so takoj poklicali zdravnika dr. Kanca, ki je konstatiral smrt dečka. Nastopivši vsled mrtvouda. Obveščena je bila tudi policija. Policijski zdravnik dr. Avramović je tudi konstatiral, da je otroka na stolu morala prijeti slabost, vsled česar je padel in se pri padcu še poškodoval. Redek slučaj pri otrocih te starosti.

Poskušen samomor.

V Škofiji kleti Pred Škofijo v Ljubljani se je ustrelil v levo stran prsi 21 let stari Josip Sterle iz Iliradekega vasi. Sterleta so z rešilnim vozom takoj prepeljali v splošno bolnico. Njegovo stanje je opasno in je malo upanja, da ostane pri življenju. Vzrok samomora do sedaj ni znan.

Če sofer na avtomobilu zaspi.

Te dni je v Zagrebu neki sofer med vožnjo na avtomobilu zaspal. Bil je seveda precej okajen. Avtomobil se je na Preradovičevem trgu zaletel v mlekarstvo stojnico, pri kateri je stala 18 letna Ana Tomažič, hoteč kupiti mleko. Avtomobil je Tomažičevo podrl na tla in težko poškodoval. Nezvestno so prepeljali v bolnico. Tudi potnik, ki se je peljal z avtomobilom, je precej poškodovan.

Naročite najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd.
Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire smo včeraj pošiljali po teh cenah:

500 Din	\$ 9.40
1,000 Din	18.50
2,500 Din	46.25
5,000 Din	92.00
10,000 Din	182.00

100 Lir \$ 6.10
200 Lir \$11.90
500 Lir \$28.75
1000 Lir \$56.50

Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračunana.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vsprejeti cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo. Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brzojavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATVE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI.

Pisma in pošiljke naslovite na:
ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj,
nedeljav in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1840 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: \$6.00
Za celo leto 3.00

The First and the Oldest Slo-
vanian Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1840 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For one year \$6.00
For half a year 3.00

POZOR:—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.

DOPIŠI vašega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu
je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Baragova šestdesetletnica.

1868—1928.

Šestdeset let je preteklo in se potopilo v morje brezčas-
nosti, odkar je za vedno zatisnil svoje trudne oči največji mož
izmed ameriških Slovencev, veliki škof Friderik Baraga. —
Trudne so bile njegove oči, trudne od dela in trpljenja, ko je
legel k počitku pred šestdesetimi leti. Bil je skozi celo življe-
nje neutrudljiv oratar človeških src, v katere je sejal seme
božje besede. Radi teh človeških src je zapustil domovino in
domače in prišel misijonar v Ameriko. To se je zgodilo zad-
nji dan v letu 1830. Tedaj se je izkrcal v New Yorku.

18. januarja 1831 se je predstavil tedanjemu cincinnat-
skemu škofu, ki mu je začasno odkazal v oskrbo Nemce v svo-
jem škofijskem mestu in okolici. Se isto leto pa se je Baraga
odpravil med Indijance in je imel že maja 1831 prvi misijon
med njimi. S tem dnem se je začelo njegovo plodovito delo-
vanje med Indijanci ob Michiganskem jezeru. Med dvema
plemenoma, Ottawa in Chippewa, je misijonaril s takim
uspehom, da nosi po pravici pridevek apostola teh dveh plem-
en.

Leta 1853 je postal Friderik Baraga škof s sedežem v
Sault Ste. Marie, čez 12 let (l. 1865) pa je prenesel sedež ško-
fije v Marquette. Tam je umrl pred šestdesetimi leti sedem-
deset let star. Biograf (življenjepisec) Verwyst kratko in je-
drnato izrazi vse Baragovo življenje in delovanje kot "saintli-
ness in action", svetost v dejanju.

Blagopokojni škof Baraga pa ni samo misijonaril, ampak
je tudi mnogo pisal. V slovenskem jeziku je najbolj znan
njegov molitvenik "Dušna paša". Več kakor v slovensčini pa
je Baraga napisal v indijanskem jeziku, kar je bilo združeno
z velikimi težavami. Indijanci se namreč do takrat niso imeli
svoje slovnice. Zato jim je Baraga najprej oskrbel slovnico
in slovar, nato pa jim je spisal molitvenik in druge nabožne
knjige. S tem je postal Baraga ustanovitelj indijanske litera-
ture. Indijancem torej ni prinesel samo vzvišenih krščanskih
naukov, ampak postavil je tudi temelje njihovi nadaljni izo-
brazbi.

Slovenci v Ameriki smo po pravici lahko ponosni na škofa
Barago. Njegovega imena ne bodo mogla zabrisati stoletja
in stoletja. Četudi bi vse drugo o njem pozabili, ostal bo
okraj (county), ki se po njem imenuje, ostala bo naselbina, ki
nosi njegovo ime, ostali bodo še nešteti drugi spominki. . .
V najblajšem spominu pa bodo Barago ohranili Indijanci. No-
ben drug poznejši misijonar se jim ni tako priljubil kakor Ba-
raga. Kako bi se pač razveselili, ko bi ga sveta katoliška Cer-
kev povzdignila na oltar. V njem bi imeli svojega zavetnika.
Dal Bog, da bi se to v kratkem zgodilo!
—Rev. S. C.

Rojaki, varujte se prevaranja.

Takozvana "igra z zavitkom" (envelope game) je tako
stara in tako navadna prevara, da bi človek mislil, da že ne
vleče nikogar več. Pa vendarle premeteni goljufi prikupljive
zunanosti še vedno tupatam uspevajo prenamiti svoje žrtve
s to-le "igro". Zlasti priseljenci so njihove žrtve, posebno oni,
ki se vračajo v stari kraj z večjim zneskom gotovine pri sebi.

Ta "igra" obstoja v glavnem v tem, da se pod eno ali
drugo pretvezo zamenja listnice z dobrim denarjem z drugo
listnico ali zavitkom, kjer se nahaja le ponarejeni denar ali

pa le izrezki papirja.

Pred kratkim je n. pr. neki tujerodec, ki je bil že nekoli-
ko let v Ameriki in si je pripomogel do male trgovine, potre-
boval dodatnega kapitala in oglašil za "partnerja" z glavni-
co od \$2000. Nekdo se je priglasi v odgovor na ta oglas,
pretresoval ponudbo in se končno izjavil pripravljenega vlo-
žiti v trgovino \$2000, pod pogojem pa, da hoče lastnik vložiti
enako svoto. Da prepriča svojega novega sodelavca, je
lastnik šel na banko in dvignil \$2000 v visokih novčanicah.
"Partner" je preštel denar in ga vtagnil v zavitek skupaj s
svojimi 2000 dolarji. Prilepil je zavitek in rekel lastniku, naj
gre nazaj v banko in vso svoto vloži na račun trdke. Ko so
v banki odprli zavitek, so našli, da je bilo v njem le nekaj ko-
madov časopisnega papirja, prirežanih v obliki novčanic. Slep-
par je bil že poprej pripravil ta zavitek in ga spretno zame-
nil z onim, kjer se je nahajal pravi denar.

Goljufi, ki so specialisti v tej "igri", radi prežijo na pri-
seljence, ko so na poti v stari kraj. Nekdo se približa odha-
jajočemu priseljencu na cesti, ga nagovori dostikrat v njego-
vem lastnem jeziku in ga vpraša, kam in kdaj odpotuje. Glej
slučaj, neznanec namerava potovati z istim parnikom. Kmalu
se razvije prijateljstvo med obema, bodočima sopotnikoma.
Neznanec mu zaupa, da ima pri sebi precej denarja in da se
boji, da ga ne bo kdo okradel, saj v tem neznatem vlemestu
je toliko teh goljufov, ki prežijo na tujce. Prosi ga, naj vzame
njegov denar v shrambo. Drugi je seveda pripravljen;
zakaj ne bi, ko mu ta človek toliko zaupa. Neznanec potegne
iz žepa zavitek, v katerem se nahaja njegov denar ali kar se
zdi, da je denar, — dostikrat izrezki papirja z eno novčanico
na vrhu. V dokaz poštenosti prosi drugega, naj priloži v isti
zavitek tudi svoj denar. Neznanec zapre ter obveže zavitek
in ga izroči potniku v shrambo, do odhoda parnika. Ko ni več
o novem prijatelju ni duha ni sluha, potnik končno odpre za-
vitek in najde v njem le komade papirja. Zavitek, kjer se je
nahajal njegov denar skupaj z neznančevim "denarjem", je
bil zamenjan za drugim.

Pretveza, pod katero se izvabi potnikov denar, utegne
seveda biti različna, ali bistveno sloni ta igra na istem načelu.
Z enakim "urikom" je bil nedavno neki rojak na poti v stari
kraj oropan za ves prihranek svojih dolgih let v Ameriki.

WAUKEGANSKA NASELBI-
NA SVOJIM ŽOGARJEM.

Waukegan, Ill.

Veliko je bilo zanimanje v
preteklem letu za naše žogar-
je, ki spadajo pod okrilje naše
dične KSKJ. Naša Jednota je
naredila velik korak k svoje-
mu napredku s tem, da je pri-
čela pospeševati ta lepi šport
med svojim mladim članstvom.
Naša mladina se je nekako po-
živila in smelo lahko trdimo,
da vlada danes večje zani-
manje med njo za našo Jednoto.
Dobili smo nove člane v Jedno-
to, ki bi jih drugače nikdar ne
bili dobili.

Waukeganski Slovenci e
dobro zavedamo tega čina, ne
samo radi tega, ker je nas čast
zadela, da imamo zmagovalce
lanskih žogarjev v naši sredini,
ampak ker vemo, da bo letos
še toliko večje zanimanje za ta
šport, kar bo zopet prineslo
novih koristi Jednoti.

Da navdušimo vse naše žo-
garje širom Amerike, ki spa-
dajo pod okrilje KSKJ., zato
je naše društvo sv. Jožefa št.
53 KSKJ. sklenilo, da hoče
waukeganskim zmagovalcem
prideti v čast velik banket v
nedeljo, 22. januarja, popol-
dne ob dveh. Na ta banket va-
bljeni ste najljubše vsi od
blizu in od daleč, iz domače
naselbine, kakor tudi iz vseh
bližnjih slovenskih naselbin.
Pridite in prepričajte se, kako

zna Waukegan dati čast njim,
ki so si priborili zmago nad
drugimi žogarji. Ponosi smo
Waukegančani na nje in upa-
mo, da bodo svoj champion-
ship ohranili še na mnoga leta.
Vemo, da bo v prihodnje na-
tezanje za zmago še veliko hu-
je in to je ravno, kar nas ve-
seli. Čim hujši bode boj za
zmago, tim večje bo tudi zani-
manje za našo Jednoto. Vsa-
kdo bo hotel biti zmagovalec,
vsakdo prinese čast svoji na-
selbini, ker vedel bo, da se nje-
gova naselbina veseli njegove
zmage. To zanimanje bo raslo
od dneva do dneva in v par le-
tih lahko trdim, da ne bo slo-
venske naselbine, katere bi se
ne ponašala s svojim žogar-
skim klubom. Na ta način bodo
naši žogarji vpoznali našo Jed-
noto tudi z drugimi narodi, ne
bodo se je več sramovali, ampak
ponosni bodo, da spadajo
pod njeno okrilje.

Torej, dragi nam rojaki, pri-
pravljalni odbor najljubše
vabi vas vse na slavnost. Pridi-
te in izkažite čast našim zma-
govalcem, s tem bomo zanimali
željo v srcih vseh drugih žo-
garjev širom Amerike, da bi
drugo leto oni bili zmagovalci,
da bi jih njihova naselbina ča-
stila in se ponašala z njimi,
kakor se Waukegan danes po-
naša s svojimi. Na ta način, da
damo čast zmagovalcem, bomo
povzročili še večje zanimanje

za to lepo igro in še večje za-
nimanje za našo Jednoto med
našo mladino. Kar za svojo
mladino naredimo, nikdar za-
dosti ne naredimo.

Torej, s srčnim pozdravom
vam kliče: Dobro nam do-
šli 22. januarja na banketu v
čast našim žogarjem zmago-
valcem!

Pripravljalni odbor.

AKCIJA ZA POMOČ REV-
NIM PREMOGARJEM.

Chicago, Ill.

Prihodnjo nedeljo, 22. jan-
uarja, bo v naši cerkvi sv. Štefa-
na posebna kolekta za revne
slovenske premogarje. Oblike
in obuvalo pa se bo zbiralo pri-
hodnjo soboto večer v cerkveni
dvorani po 6. uri zvečer na-
prej. Za ženske bo skrbelo
društvo Krščanskih mater in
žena, za moško obleko pa dru-
štvo Najsv. Imena. Kdor ima
kako obpošeno, toda še porab-
no obleko in obuvalo, je pro-
šen, naj prinese prihodnjo so-
boto večer v cerkveno dvorano.

Na maskaradni veselici
družbe sv. Mohorja, katere je
bila prav povoljna obiskana,
sta predstavljala ubogo premo-
garsko družino Mr. Michael
Kavčič in Miss Mary Kavčič,
katere dva sta obenem tudi po-
birala darove za premogarje.
Nabrala sta \$8.43, za kar nji-
ma najlepša hvala. Denar se
je izročil blagajniku pomožne
akcije, Mr. Leo Jurjevču, ki je
bil na ustanovnem sestanku iz-
voljen blagajnikom te pomož-
ne akcije, toda po pomoči se je
v zadnjem poročilu njegovo
ime izpustilo, kar se naj bla-
govoli vzeti na znanje.

VESELA PREDPUSTNA
VEST IZ SLOVENSKEGA ZA-
PADA.

Pueblo, Colo.

Ne mislite g. urednik, da
smo zaspali tukaj v Puebli, ker
se tako poredko oglašamo. O
ne, ampak ravno nasprotno,
na novega leta dan smo si bru-
sili pete, da je bilo jo. Poroči-
la sta se v cerkvi Matere Božje
od 10. uri zjutraj Izabela Heg-
lar in Martin Bajuk. Nevesta
je iz tukajšnjega mesta, a že-
nin je iz Valsenburga. Tovariši
in tovaršice so bili nevestini
bratranci in sestrične. Bili so
Mirko in Olga Samec ter Kon-
rad in Milka Heglar. Po poroki
so se podali na nevestin dom,
kjer so jim bratje in sestre pri-
redili takozvani "Shower party"
in kjer so nas prijatelji izne-
nadili s krasnimi darili. V dol-
žnost si štejemo, da se tukaj na
tem mestu v imenu moje dru-
žine najprisernejše zahvalju-
jem društvu "Prešeren" za
krasno petje v cerkvi, posebno
Mrs. Jerman in Mr. J. Germu,
ker sta se potrudila, da sta
skupaj zbrala pevec ob tako
hudem mrazu, da se je poroka
tako slovesno izvršila. Tisoč-
krat hvala vsem prijateljem in
prijateljicam za tako krasna
darila! Verjemite mi, da vas o-
hranimo v hvaležnem spominu.
Da pa ne bote mislili, cenjeni
čitatelji(ce), da je bilo s tem
konec noveletne zabave! O ne,

naše vrlo dr. "Prešeren" je
imelo v dvorani sv. Jožefa za-
bavno prireditev, tako da smo
bili Puebločani prav židane vo-
lje, bodisi na svatbi, ali pa pri
Prešernovih. Najbolj pa je mo-
rala biti vesela teta zima, ker
je tako pritiskala, da je vse
skripalo pod nogami. Rad ali
nerad si moral poskočiti, po-
sebnost še ob izvrstni godbi, ka-
tero igrayo učenci pokojnega
Matt Jermana. Dragi Matt, žel
si od nas ali duh tvoj je med
nami.

H koncu pa vsem čitateljem
(cam) voščim veselo in srečno
novo leto 1928! Mlademu paru
pa želim mnogo sreče in blago-
slova božjega, da bi udano
prenašala križe in nadloge za-
konskega jarma.

Marija Heglar.

SLIKE DRUŽABNEGA ŽIV-
LJENJA NAŠIH IZ ŽELEZ-
NEGA OKROŽJA.

McKinley, Minn.

Oprostite mi, ker vas že zo-
pet nadlegujem, toda stejem si
v prijetno dolžnost, zahvaliti
se v imenu slovenskega ženske-
ga kluba vsem, ki so obiskali
našo veselico na novega leta
večer. Bila je navzlic hudemu
mrazu, ki je ravno na ta večer
sibirsko pritiskal, velika ude-
ležba.

Plesna dvorana, ki je vedno
prevelika, je bila na ta večer
dosti premajhna. Veseli nas in
se vsem iskreno zahvaljujemo,
ker ste se na naš poziv v tako
obilnem številu odzvali in s
tem nam pripomogli do tako
lepega uspeha. Čistega dobička
je \$105.00, ki gre za cerkev
sv. Janeza Krstnika na Biwa-
bicku.

Dne 11. februarja bomo ime-
li pa zopet lepo priložnost raz-
veseliti se. Na ta večer priredi
S.Z.K. na McKinley maskarad-
no veselico, na katero vabi vse
rojake iz McKinleya in okoli-
ce. Torej kličem vsem na zo-
petno veselo svidenje dne 11.
februarja v dvorani stare šole.

Josephine Lautizhar.

"DEKLA BOŽJA" NA SLOV.
HRIBU V SHEBOYGANU.

Sheboygan, Wis.

V nedeljo, dne 8. jan. prire-
dil je dramatični klub "Finž-
gar", oziroma mlade članice
imenovanega kluba, zgodovin-
sko igro "Dekla božja". Igra
je bila v splošnem jako dobro
predstavljena. Ako se vzame
v poštev vse težkoče, katere
nastanejo v sedanjem nestal-
nem in mrzlem vremenu, kate-
ro dostikrat onemogoči enemu
ali pa drugemu priti k vajam,
potem se lahko reče, da je bila
igra prav dobra. Zato se na
tem mestu vsem igralkam za-
hvalim za njihovo poštovanost.
Ne bom imenoval vsake
posebej, kajti nastopilo jih je
nad 20. Rečem le toliko, da so
vse dobro igrale. Posebno pa so
bile dobro pogodne glavne
uloge, n. pr. Recihotavka in
njene hčere, dalje Nesreča in
posredovalka služb. Torej,
mlade prijateljice, le tako na-
prej! V bližnji bodočnosti bo-

(Dalje na 5. str.)



Zdaj smo na jasnem. —
Lawndalski abderit je nedolgo
tega vprašal: "Čigavo pa je ti-
sto perje? . . ." Povedalo
se mu je, da njegovo ni. Potem
je zapisal s svoje opazovalni-
ce o mazaštvu. Povedalo in do-
kazalo se mu je, da prepriča-
nje, ki ga zagovarja socijali-
zma, najuspešneje pospešuje
mazaštvo. Zopet molk. Iz vse-
ga tega sklepam, da abderit
Molek nima nikakega lastnega
perja, s katerim bi vodil kako
resno in stvarno polemiko o ka-
kih tako važnih vprašanjih,
kakor je vprašanje družinske-
ga življenja. Kadar se oglaš-
i in kvaka, to stori le, če kje na-
bere kakšnega takšnega perja,
kakor ga je zadnjič od Lind-
eya in Burnella. Dobro je to,
da vemo, kajti čas tritati s ka-
kim papagajem je res prav nez-
miselno.

Štibnik je zbolel in poklic
je zdravnika. Ta mu je zapisal
neke kroglice in naročil, da naj
po vsaki jedi vzame kozareček
žganja. Čez štiri dni je zdra-
nik zopet prišel, a bolnik ni bil
še nič boljši. "Ste pa jemali?"
zdravila redno kot sem naro-
čil?" — "Da, gospod doktor s
kroglicami sem nekoliko zo-
stal, z žganjem sem pa že za
šest tednov naprej."

Na gostiji. — Matijček je bil
na gostiji svoje sestre za stare-
šino. Po stari navadi je moral
purana on razrezati in razde-
liti. Ko se ga je torej lotil, se
je kroznik prevrnil in puran je
cmoknil pod mizo.

Hišni gospodar se je prestra-
šil in zaklical: "Pazite, pes bo
vzel pečenko!"
Matijček: "Nič se ne bojte,
saj jaz stojim na puranu."

Boga naj zahvali. — Prines-
li so na mizo krompirjeve
štruklje, ki jih Lojzek ni hotel
niti pokusiti. Pa mu je dejal
oče: "Ko sem bil v tvojih letih,
nisem imel česa izbirati. Poje-
del bi bil tudi najtrši krompir,
samo do bi si potolažil glad."

Lojzek: "Ej, potem po za-
hvali Boga, da si prišel k nam,
kjer se dobro je."

Predebela. — Neki bahač je
pripovedoval v družbi zgodbo
o prepiru s svojim sosedom:
"Zgrabil sem nesramnika in ga
vrgel po stopnicah, da si je zlo-
mil tilnik, potem pa me je ta
lopov šel tožit."

Vzoren učenec. — Mati:
"Sinček, tako veselje si mi zad-
njič napravil, ko si bil prvi v
šoli, zdaj pa nisi več!" — Uče-
nec: "Veste mati, je takole, tu-
di kaka druga mati ima rada
tako veselje, zakaj bi se pa
vedno le ena veselila!"

* PODLISTEK *

Rev. K. Zakrajšek, O.F.M.:

MOJI SPOMINI.

Jaz sam imam žalostno skušnjo. Preskr-
bel sem domači cerkvi zvon, pa mi, razen
g. župnika, nihče še "pis nas v uh" ni re-
kel, da, še ozmerjan sem bil od pjanke iz
Brezovce. Tako ali enako plačilo smo vsi
dobili več ali manj za žrtve za zyonove —
za napuh.

Ko bi bili pa dali za reveže, za bolnike,
za slepce, bi bili pa marsikako solzo obri-
sali iz oči. Tu pri teh bratih, koliko bi se
za nas molilo pri bolnikih in pri bratih!

Gre pa za naprej!
Jaz bi dal ta-le svet rojakom v Ameriko:
V prihodnje dajmo samo za dobrodelne
namene in pa za narodne namene.

Za narodne namene, sem rekel. Da, ka-

ko potreben bi bil fond za pomoč ubogim
sužnjem v laškem finištvu! Tu treba pro-
pagande, tu treba kričati po listih, treba
izdajati brošure, treba člankov v Franciji,
v Londonu, po Ameriki! Pa, kedo naj to
dela, ko ni sredstev? Imamo jih veliko, ki
so zmorni, imamo tu pregnance iz Primor-
ske, katerim srce krvavi, ko gledajo, kaj
se godi v njih ožji domovini, ki bi radi po-
magali ko bi mogli, ko bi bila tu sredstva.

Ravno, ko sem te vrstice pisal, sem dobil
pošiljatev čičaške Tribune z dne 16. okt.
Tam sem našel uvodni članek uredništva,
ki me je silno razveselil, pod naslovom
"New Irredentas for old." Tam se ta vpliv-
ni časopis poteguje za pravice Tirolcev, ki
so prišli pod italijansko oblast. Obenem z
nesrečnimi Tirolci se pa spominja — čud-
no! — tudi naših nesrečnih primorskih Slo-
vencev. Tam pravi člankar: "Mirovna po-
godba pariška je otrok iste diplomacije
kot dunajska in ne daje nič boljšega upa-
nja na mir v Evropi. Drastična revizija je
potrebna in se bo ob gotovem času tudi
morala izvršiti. Mi samo upamo, da se bo

to zgodilo potom diplomacije, ki išče mir
in ne — kakor je na najbrže gotovo — po-
tom krvave operacije z vojnim mečem."

Ta izjava je značilna. Čičaška Tribuna
je vodilni list svetovne politike. Za tem li-
stom stoji veliki možje, državniki. Organi-
zacija Slovencev v Ameriki, ki bi si vzela
za svojo nalogo obveščati ameriško javnost
o strašnem trpljenju naših zaslužnih
bratov pod laško peto, bi imela veliko na-
rodno nalogo, za katero ji bo cela Sloveni-
ja nezmerno hvaležna.

Bratje, zganite se! Kaj pa, ko bi se naša
Slov. Ženska Zveza zavzela za to nalogo?
Žene, čujte vsaj ve obupni krik primorske-
ga Slovence-sužnja po pomoči! Mrs. Pris-
land, Mrs. Kobal, Mrs. Gotlieb na noge!
Krasna naloga za tako navdušeno žensvo!

Sicer pa nazaj h Kandiji!
Da, pa na Kandijo ne pozabimo! Zlasti
vsem vam, ki ste doma v lepi vinorodni
in zlati Dolenjski, prav toplo priporočam to
veliko dobrodelno podjetje, podjetje, ki je
tako milo in drago božjemu Srcu — skrb

za uboge bolnike. Vsako leto po \$1.00, če
bi ga vsak Dolenjec utrgal sebi in poslal
dobrim usmiljenim bratom, kaj bi se komu
poznalo? Nič!

Koliko vas je Žužemberčanov? — iz To-
plške doline? — proti Sent Jerneju? —
Belokrajine?

In pa, ko delate svojo poslednjo voljo,
ne pozabite na ta zavod tukaj! Ne boste
dali za boljši namen, kakor ako daste tu
sem. Tu se bo za vas molilo! In te žrtve
dela telesnega usmiljenja bratov, katerih
boste deležni! Če bo rekel večni Sodnik,
če ste storili kaj dobrega kateremu nje-
govih najmanjših bratov, kamor spadajo go-
tovo ubogi bolniki, boste lahko rekli: Smo!
Pomagali smo bolnišnici v Kandiji!

"How dear to my heart are the scenes of
my childhood
when found recollection . . ."
"Kak dragi so srcu dogodki iz mladosti,
ko duh si jih kliče nazaj . . ."
Da, bajna mladostna leta! Kako se vas

človek z veseljem spominja! Ameriški na-
rodni pesnik ima prav, ko vzdihva v svoji
krasni pesmi: "How dear!" Kako rad nam
splava naš duh nazaj, nazaj v preteklo do-
bo. Možko, resno dobo preteče hitro. Tam
ni poezije, ni prijetnih "scenes" — prizo-
rov. Trda in mrzla realnost, resno delo,
težke dolžnosti, boj za obstanek, boj za
zmago idejam, boj za nalogo življenja,
resne skrbi, to niso predmeti poezije. No-
ben pesnik jih še ni poskušal ohlati s pes-
niškim čarom. Pa če bi jih tudi poskusil,
saj bi se mu ne posrečilo. Toda mladinska
doba, dekliska leta — takrat, ko se je zdel
cel svet raj, prijetna veselica življenje, ko
smo sanjali sladke sanje svoje prihodnosti
— a tu, tu pa duh kar ne more naprej. Tu
se pa rad, tako rad mudi in ostaje dolgo,
dolgo.

Pa ne samo "scenes" — prizori, razni
prizori, katere smo "odigrali" v teh letih,
so nam prijetni, prijetni so nam tudi spo-
mini na prijatelje, na znance, s katerimi
smo skupaj odigrali te prizore. Tudi ti
so nam ljubi in mili. (Dalje prih.)

Ameriška konzervna industrija.

II.
Ko so pred sto leti iznašli moderno obrt hranilnih konzerv, le malo bilo je znano o vzrokih izprijenja jedil. Potom poskusov in eksperimentov so našli, da se jedila morejo ohraniti pred izprijenjem, ako se zadostno pregrejejo in potem zaprejo v posode, v katere zrak ne more prodirati. Tedaj pa niso znali, zakaj je temu tako. Mnogo let je minulo, predno je znanost iznašla resnični vzrok izprijenja in še mnogo več let je minilo, predno je bilo to znanje na znanstveni način uporabljen pri izdelovanju konzerv.

V zgodovini konzervne industrije imamo tri dobe, od katerih se vsaka odlikuje po značilnem razvoju. Prva doba vsebuje izum konzerviranja, poskušanja in eksperimente toliko v gospodinjstvu, kolikor v tovarni. Napredek je bil počasen, deloma za to, ker niso bila znana znanstvena načela konzerviranja, in deloma ker ni bilo cenik in primernih posod za konzerve in ker ni bil znan način kuhanja ob višji temperaturi in v krajšem času.

Druga doba je bila ona mehaničnega napredka. Izumili in izpopolnili so stroje za izdelovanje konzervnih posod ali cinastih konev in za pripravljanje pokrova, kakor tudi retort ali parni stroj za kuhanje. Ti stroji skupaj z drugimi delovnimi pripomočki so znižali stroške in povečali produkcijo. Tekom te druge dobe je nastal največji razmah industrije.

Konzerviranje se sedaj nahaja v svoji tretji razvojni dobi, katere najbolj značilna poteza je vporabljanje znanstvenih proučevanj in raziskav za izboljšanje metod in produktov konzerviranja. Tekom zadnjih 14 let je konzervna industrija potom svoje organizacije, National Canners Association, potrosila skoraj milijon dolarjev za znanstveno delo v svojih laboratorijih in je tudi prispela kakih \$400,000 za znanstvene raziskave na zdravoslovnih in znanstvenih poljih, ki so v zvezi z načelom konzerviranja jedil.

Da razumemo svrhu in uspehe tega znanstvenega raziskovanja, treba razložiti temeljna načela konzerviranja, z drugimi besedami, kaj je ono, kar ohranja konzervirano jedilo.

V začetku se je mislilo, da se konzervirano jedilo ne pokvari zato, ker v konvi ni zraka. Kasneje pa je sloviti Pasteur, oče bakteriologije, dokazal, da ono, kar proizvaja izprijenje jedil, so drobni živi organizmi, kot bakterije, kvasice in plesni, ki jih je vsepovedi. Ti prodirajo v jedilo in ob njim ugodnih okoliščinah se pasejo na njem, pomnožujejo se in proizvajajo ono spremembo, ki jo zovemo izprijenje. Ako naj preprečimo izprijenje in ohranimo jedilo, treba ubiti te organizme in obvarovati jedilo pred nadaljnim okuženjem z istimi.

Konzerviranje dosega oboje. Jedilo, ki je zamašeno v zaprti konvi, tako da nič od zunaj ne more noter prodirati, je podvrženo veliki vročini in ta vročina ubija vse bakterije in druge organizme v jedilu, ki

bi ga drugače izprijali. Ker je konva neprodorno zaprta, drugi organizmi ne more več prodirati, dokler se konva ne odpre. To je lahko razumljivo in zdi se enostavno. Ali v praktičnem pripravljanju konzerv tolikih vrst treba uvaževati mnogo problemov, ki jih je mogoče rešiti le potom najbolj natančnega znanstvenega preiskovanja.

V laboratorijih izvajajo študije o organizmih, ki proizvajajo izprijenje, proučujejo življenje teh organizmov in okoliščini, ob katerih ti živijo in se pomnožujejo, in koliko vročine je treba, da se vničijo. Proučujejo tudi, kako hitro vročina prodira do notranjosti posodnih konev.

En primer naj služi kot ilustracija, kako komplicirani so ti problemi. Ko se konva, v kateri se jedilo nahaja, postavi v vročo vodo ali pa v paro, vročina najzadnje prodre do sredine konve. Treba je pa, da zadostna vročina prodre do sredine jedila, ako naj se isto pravilno konzervira. Umevno je, da vročina zunaj konve ni merilo za vročino, ki je prodrla do notranjosti konev. Trebalo je zato izumiti poseben aparat, ki bi oznanjal temperature znotraj konve, kadar se ista pregreva v kuhu. Na tak način je mogoče natančno izvedeti, koliko vročine je prodrla do sredine jedila in koliko dolgo treba izpostaviti konervo tej vročini.

Nekateri organizmi, ki proizvajajo izprijenje, hitro poginajo, drugi pa ne. Nekateri organizmi so namreč jako dovzetni za vročino, drugi pa so manj. Zato pri pripravljajanju konzerv treba uvaževati ne le kakovost jedila in obseg potrebne, da se najde količina vročine in koliko naj traja, ako naj se ubijejo vsi organizmi pri raznih vrstah konzerv.

Mnogo let študij je bilo posvečenih raziskavam glede cinastih konev, jeklenih pločevin, prevlak kositra, glazure znotraj konev itd. Sploh so strokovnjaki proučili in še vedno proučujejo vsako podrobnost v zvezi s konzervami.

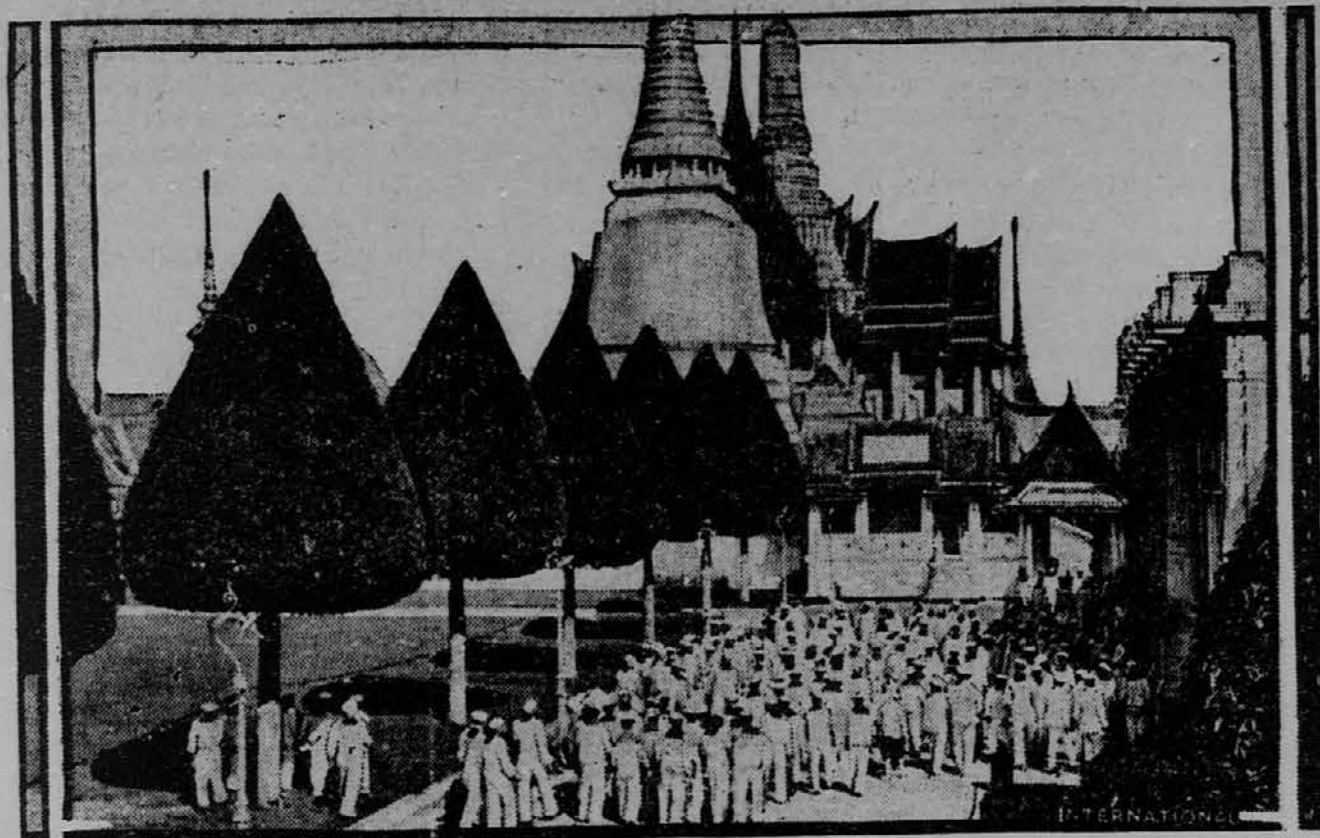
Kakovost konzerv je v glavnem odvisna od kakovosti surovega pridelka, rabljenega za konzervo. Konzervna industrija je zato sodelovala s poljedelskim departamentom in s poljedelskimi zavodi in svrhu izboljšanja pridelkov, ki so najbolj primerni za konzerviranje.

Iz stališča konsumenta so morda najbolj zanimive študije, ki se pečejo z zdravilnostjo in redilnostjo konzerv. Raziskave so pokazale, da konzervirano jedilo je bolj varno za zdravje kot presno ali slabo izkuhanu jedilo, kajti konzerve niso le izkuhane, tako da so vsi organizmi v njih ubiti, marveč so v konvah obvarovane pred prodiranjem nadaljnjih organizmov. Redilnost konzerv pa je ista ali celo večja, kot ona jedi, kupljenih na trgu in skuhanih doma.

Raziskave bodo doprinala še nadaljni razvoj konzerv. V tej industriji imamo primer, koliko dobrega za industrijo in za konsumente more napraviti znanost v zvezi z industrijskim razvojem.

F.L.I.S.

AME RIŠKI MORNARJI V BANGKOK.



Te dni se je nahajalo brodogej Strica Sama v Bangkoku. Slika nam predstavlja mornarje, ki so prišli v mesto, da si jeogledajo. Flotili, obstoječi iz petih rušilcev, poveljuje Commander Šmeallie.

To in ono iz širokega sveta.

KDO BI SI MISLIL.

Kako velikega pomena je zrakoplovna služba, pokazuje dejstvo, da so Kansas City banke prihranile v enem mesecu \$7,500 na obrestih, s tem, ker so denar pošiljale v Wall Street banke potom značne pošte. Wall Street banke dobijo dnevno do 25 milijonov dolarjev po zraku od bank zunaj mesta. Neka čikaška banka, katero je stala pristojbina za značno pošto \$54.90, je s tem prihranila na obrestih \$1,700. Dalje časa kot denarna pošiljatev potuje, tem dalje časa ne nosi nobenih obresti. Zato pa je v tem oziru najboljše prevozno sredstvo aeroplan. Tudi tukaj pride v veljavo izrek: "Čas je zlato".

KRIVI NOSOVI.

V listu "Wiener klinische Wochenschrift" poroča kosmetik dr. Eitner o novi metodi za preoblikovanje krivih nosov. Takšni nosovi sicer nikomur ne škodujejo in večinoma tudi estetično niso tako napačni; ampak je že znana stvar, da se ljudje nikoli ne zadovoljimo s tem, kar imamo, pa naj bo krivo ali pravo.

Po starejši metodi so popravljali ta prekornostni organ tako, da so njegovemu nečimernemu nosilcu z dletom, žago in kleščami toliko časa brali v nos, da so mu odnesli koščice, ki mu dajejo zunanjo obliko. Ker se je vršila opisana operacija pri polni zavesti, si lahko predstavljamo, kako je pacient užival svojo bodočo lepoto.

Po Eitnerjevi metodi sicer se ne bo vse dobro, vendar precej bolje. Kot operacijskega instrumenta se poslužuje samo posebnih klešč, ki izvršijo svojo nalogo, hitro in brez velikih bolečin.

NEIZPROSNA SOVRAŽNICA MOŠKIH.

Miss Izabela Roggs iz Južne Karoline je zasovražila bogve zakaj ves moški spol in se je odločila, da ne pogleda nikoli v življenju in niti od daleč v

zakonski raj. Tega sklepa se je mislila držati tako trdno, da ga je objavila celo v časnikih. S tem je storila veliko napako, kajti komaj se je bil nje sklep raznesel, že so ji pričele deževati v hišo najbolj zapeljive moštvene ponudbe. Toliko jih je bilo, da so jo začela druga dekleta, ki gotovo ne sovražijo grdega in hudobnega moškega sveta prositi, naj jim kakšno izmed ponudb prepusti v osebnem rabo. Takšne prošnje so prihajale celo iz daljnih krajev. Nekaterim dekletom je lepa Izabela odgovorila, z nekim dekletom iz Newyorka se je pa pismeno spoprijateljila. Dopisovali sta si nekaj mesecev. Tedaj ji je gospodična iz Newyorka priznala težak greh, tega namreč, da je čedne vnanjosti, zaljubljena v njeno fotografijo, ki si jo je priskrbel bogve kako in — moškega spola. Lahko si mislite ogorčenje trdosrčne Karoline. V svoji ogorčenosti je šla tako daleč, da se je odpeljala v Newyork, poiskala bistrega mladeniča in se z njim — poročila. Hujše kazni si zanj res ni mogoče misliti.

ZNAN RAZISKOVALEC AFRIKE UMRL.

Na Dunaju je preminul Rudolf Grauer, eden med najboljšimi raziskovalci črnega kontinenta. Vzela ga je dolgotrajna bolezen, ki si jo je nakopal za časa svoje zadnje velike ekspedicije v l. 1909. do 1911. Grauer je bil velik strokovnjak v vseh panogah znanosti, predvsem pa v zoologiji, ki jo je na svojih potovanjih obogatil za stotine novih živalskih vrst, med katerimi nosijo nekatere njegovo ime. Njegovo marljivost dokazuje dejstvo, da je na primer v samem l. 1911. obogatil zbirko takratnega Cesarskega naravoslovnega muzeja na Dunaju za 400 sesalcev, 6340 ptičev, raznih reptilov, dvoživcev in rib ter za preko 20.000 žuželk. Takrat je prinesel s sabo tudi notranjeafriško gorilo in dva okapija, živali, ki so jih bili

še le kratko pred tem odkrili. Pa tudi po drugih muzejih je dosti sledov njegovega nabiralnega dela, tako predvsem v berlinskem zoološkem muzeju.

SENZACIJONALEN PROCES ZARADI ZBIKRE POŠTNIH ZNAMK.

Pri Lloydovi zavarovalnici v Londonu je zavaroval v decembru l. 1923. bogati holandski draguljar Jonas Lek svojo veliko zbirko poštinih znamk, in sicer na znesek 55.000 funtov šterlingov. Dva meseca pozneje so mu tatovi v Berlinu zbirko ukradli. Nekaj dni nato so jo našli na cesti, toda Jonas je pričel trditi, da so zmanjkali iz nje nekateri silno redki eksemplarji in je zahteval, naj mu zavarovalnica plača pogojeno vsoto. Stvar je prišla v časnike, zavarovalnica je bila pripravljena, da Lekovi zahtevi ugoditi, takrat pa je prejela od znane dunajskega trgovca z znamkami Rudolfa Friedla opozorilo, da se Lek najbrže laže, ker je skoraj nemogoče, da bi bil posedoval tiste znamke, ki so mu baje zmanjkale. Začel se je proces, ki je pri prvi instanci obsodil zavarovalnico na izplačilo zavarovalnine in sodnih stroškov. Druga instanca pa je na splošno presečenje to obsodbo zavrgla in obsodila Leka. Sedaj je londonsko najvišje sodišče drugo sodbo potrdilo in končalo proces, ki je trajal skoraj štiri leta. Jonas Lek ne dobi niti fیکا, plačal pa bo okroglo 70.000 funtov sodnih stroškov. Ta pravda je bila zanimiva tudi zaradi tega, ker so zaslišali med njo najboljše angleške in drugorodne strokovnjake v zadevi poštinih znamk. Skoraj vsi so izjavili, da v Lekovem albumu spornih eksemplarjev ni moglo biti, ker so tako dragoceni, da bi svet zanje vedel, če bi jih bil kupil. Redkim znamkam zasledujejo pot in vedo za njihove lastnike prav tako kakor pri znamenitih vjolinah in draguljih. Takšne izjave so odločile.

Nihče ga ni vprašal.

K.

Vlak je privozil na postajo v Gradec. Vlak je bil prenapolnjen. Med potniki je vstopil tudi nemški uradnik z dvema precej velikima kovčkoma. Samo en sedež je še našel prazen poleg nekega kmeta, ki je mirno gledal skozi okno. Prišel stlači en kovček pod sedež, drugega bi bil pa dal rad na polico nad sedež. Pa je bil tam že drug kovček in sicer tako, da je bil ravno sredi med obema sedežema. Ako bi bil na svojem mestu, bilo bi pa za oba dovolj prostora.

"Prosim, bodite tako dobri in odmaknite ta kovček," ga nagovori uljudno.

Kmet ga pogleda, spusti par močnih dimov iz svoje pipe in odgovori kratko: "Ne!"

"Kaj?" se razjezi uradnik nad kmetom, "vi nečete kovčka odmakniti?"

"Ne!" pravi kmet zopet mirno in kadil dalje.

"To je pa že nesramno! Jaz sem plačal za svoj sedež toliko kot vi in imam pravico do sedeža in do police nad sedežem. Prosim še enkrat, odmaknite ta kovček!"

"Ne!" pravi zopet kmet.

"Ne? Bomo videli, ali boste odmaknili ali ne!" zarohni uradnik in odhiti ven po sprevodnika.

"Kaj je?" vpraša sprevodnik, ko se vrne v voz.

"Ta kovček bi jaz rad dal tu na polico nad mojim sedežem, pa mi ta človek noče odmakniti kovčka!" se jezi uradnik.

"Prosim, odmaknite takoj kovček!" ukazuje sprevodnik.

Kmet ga pogleda mirno in pravi zopet: "Ne!"

"Kaj?" pravi sprevodnik razjarjen. "Vi nečete?"

"Ne!"

"Dobro! Bomo videli, ali boste ali ne! Počakajte!" pravi in odhiti iz voza.

Za dobro minuto se vrne z revizorjem.

"Ta človek noče umakniti tega kovčka, da bi dal gospod svojega na polico!"

"Kaj pa mislite, človek, da razburjate ljudi? Takoj umaknite kovček!" zareži revizor nad kmetom.

"Ne!" pravi zopet kmet in gleda skozi okno, kakor bi se ga nič ne tikalo.

"Bomo videli, ali boste ali

ne!" zakriči revizor nad kmetom in odhiti iz voza.

Vrne se z dvema orožnikoma.

"Ta nesramni kmet noče umakniti tega kovčka, da bi dal gospod svojega tja na polico nad svoj sedež!" kriči revizor.

"Je to res?" vpraša orožnik. "Prosim, takoj umakniti kovček!"

"Ne!" odgovori zopet kmet mirno, kakor bi nič ne bilo.

Orožniku se zdi čudno to obnašanje. Nerač bi aretirali kmeta in mu naredil sitnosti. Zato poskusi zlepa.

"Vendar, človek, zakaj pa nečete umakniti kovčka in delate te sitnosti?"

"I, zato, ker ni moj!" se odreže kmet ježno, ker mu je bilo te komedije že tudi dovolj.

"Čigav pa je?" vpraša orožnik.

"Tega-le človeka tukaj," in pokaže na soseda, ki je sedel njemu nasproti.

"Za božjo voljo!" pravi orožnik jezen potniku na nasprotni strani, "zakaj pa tega niste preje povedali?"

"Saj me ni nihče vprašal!" odgovori potnik mirno in odmakne kovček in vlak je šel dalje.

DOVOLJ JE 40 NADSTROPIJ.

Koncem minulega leta je bil izvršen prvi samomor s skokom raz poslopja Woolworth Tower v New York City. Navadno, ljudje, ki so sili življenja in si ga hočejo končati s skokom iz višine, si poiščejo najvišjo točko, ki jim je v ta namen na razpolago. V tem slučaju si pa je kandidat smrti mislil, da bo zadostovalo 40 nadstropje. Njegova želja se mu je izpolnila, ko je priletel na zemljo iz 40 nadstropja, ni več dihlil. Woolworth poslopje je visoko 792 čevljev in ima 60 nadstropij. To je najvišja stavba na svetu.

ALI JE MOGOČE?

Vse je mogoče na svetu. Iz Lethbridge, Kanada, pišejo, da je te dni padel dež 15 minut, dočim je toplomer kazal pod ničlo in zemljo je pokrival sneg.

ŠIRITE AMER. SLOVENCIA!

Denar v Jugoslavijo brzojavnim putem!

MI RAČUNAMO:

Za ameriške dolarje:	Za dinarje:
\$ 5.00 ----- \$ 6.15	200 Din ----- \$ 4.45
10.00 ----- 11.25	500 Din ----- 9.80
15.00 ----- 16.35	1000 Din ----- 18.90
20.00 ----- 21.45	1500 Din ----- 28.00
25.00 ----- 26.55	2000 Din ----- 37.00
35.00 ----- 36.75	3000 Din ----- 46.00
50.00 ----- 51.95	4000 Din ----- 55.00
75.00 ----- 77.50	5000 Din ----- 64.00
100.00 ----- 103.00	10000 Din ----- 128.00
200.00 ----- 204.50	15000 Din ----- 192.00
300.00 ----- 306.00	20000 Din ----- 256.00
400.00 ----- 407.50	30000 Din ----- 320.00
500.00 ----- 509.00	40000 Din ----- 384.00
600.00 ----- 610.50	50000 Din ----- 448.00
700.00 ----- 712.00	60000 Din ----- 512.00
800.00 ----- 813.00	70000 Din ----- 576.00
900.00 ----- 914.00	80000 Din ----- 640.00
1000.00 ----- 1015.00	90000 Din ----- 704.00

Za pošiljke po pošti se sprejema samo Money Orders, American Express ček, ali pa bančni draft, Osebnih čekov po pošti ne sprejemamo.

Nobenih drugih pristojbin in nobenih odbitkov v Evropi.

Metropolitan State Bank

2201 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Uradujemo: Dnevno od 9:00 zjutraj do 4:00 popoldne. Ob torkih in sobotah do 3:30 zvečer.

KAPITAL IN PRIBITEK: \$300,000.00

PROMET IN VIRI NAD \$2,500,000.00

Mr. I. Knowlitz



Ippy's wife is a diplomat.



THE SERVICE IS



By Thornton Fisher



Kako je Reparjev Jože prišel v samostan.

K.

Reparjev Joža je bil velik socijalist. Posebno so mu bili v želodcu duhovniki in redovniki. Da, posebno meniha je imel na piki. To vam je vedel toliko "zanimivih" šal o njih, da mu jih ni nikdar zmanjkalo. Kakor jagode na rožnem vencu jih je imel nabrane. V salonu "pri galonci", kamor je zahajal redno vsaki večer, je imel posebno rad, če se je tam zbral večji krog "prijateljev", da jih je mogel zabavati s temi svojimi šalami.

Kar je bilo enakih bratcev, seveda, so ga radi poslušali in se mu od srca nasmejali in ga v tem spodbujali, da jih je še raje pravil.

Toda vsi pa niso bili taki. Nekaterim se je pa to studilo in so mu oporekali. O, pa se Joža ni dal veliko motiti. Še nalašč in še bolj kosmate je pravil.

"Nekaj moramo narediti, da ga bomo izučili", je rekel eden izmed teh. "Predalec gre!" Samo vedeli niso, kaj bi naredili. Pa so jo kmalu pogruntali in Joža jo je skupil.

Imeli so igro pri društvu, kjer je bila tudi vloga meniha. Igra je dobro izpadla in igralci so jo po igri mahnili na "čnega" v salon "pri galonci", da si zmogijo suha grla in proslave uspeh po pristno slovenski navadi, pri kozarku. To so bili seveda sami poštenjaki in pametni fantje in moške. Reparjev Joža je bil seveda zopet "pri galonci" in zopet pridno zabaval družbo s svojimi stari-mi neslanimi šalami.

Ko je opazil novo družbo in poznal igralce, se mu je njegovo rdeče srce še bolj zasmajalo in pripovedoval je najbolj neslane, katere je vedel.

Seveda so mu igralci oporekali in ga svarili, naj bo tiho. Pa je bilo vse zastoj.

Ko Jože le ne odneha, pade enemu izmed njih lepa misel v glavo, kako bi Jožeta izučili. Poklical je par svojih prijateljev na stran in jim povedal o svojem načrtu. Vsi so se zasmajali in načrt odobraval.

"Dobro! To ga bo izučilo! Vsi smo za to!"

Sedli so mirno nazaj k mizam in se zabavali in se za Jožeta niso več zmenili.

Joža je pa dalje klobasal in pil v svoji družbi. Navlekel se ga je prav pošteno. Precej pozno je že bilo, ko se je popolnoma pijan odmajal iz salona proti domu. Toda preveč ga je bilo nocoj. Noge so bile pre-slabe. Videlo se mu je, da bo danes prav težko prišel srečno do doma. Vsaj brez počitka ne bo šlo.

Igralci so se spogledali, plačali in odšli za njim ven.

In res, Jožetu kar ni ni šlo in ni šlo. Zanašalo ga je, kakor barko v viharju. Večkrat je postal, se naslonil na kak zid, da bi se odpočil, pa jo je zopet mahniti naprej. Pa kar ni šlo več. To ga je pa vjezilo, da je nekaj zagodrnjal in šel na prazno loto, kjer je bilo več trave, in tam legel in kmalu zaspa.

"Sedaj pa le hitro!" so se škodoželjno nasmejali igralci za njim in pošli hitro k njemu.

Eden izmed igralcev je imel vlogo meniha in je imel v svojem kovčegu redovno obleko. V to so oblekli Jožeta. Joža je sicer malo godrnjal in se otepal, pa bilo ga je preveč. Nič ni vedel, kaj se ž njimi godi. Ko so ga tako oblekli, vstavili so mimoidoči "taxi" in se ž njim odpeljali do bližnjega samostana.

Tam so ga lepo odložili, plačali takei in ga potem položili tik pred samostanska vrata in močno pozvonili in odhiteli proč.

Ni bilo dolgo, ko pride samostanski vratar gledat kaj je.

Odpre vrata in tu vidi — na svojo veliko grozo — pijanega "meniha" na tleh. Hitro gre k predstojniku in mu pove, kdo je zunaj. Tudi predstojnik se seveda prestraši. Vendar, da bi ne bilo škandala, neso ga v samostan in ga položijo v celico, da bi prespal svojo pijanost, da bi videli kdo je.

Dolgo je Joža spal drugo jutro. Precej visoko je bilo že solnce, ko se slednjič prebudi. Začne gledati okrog sebe, pa tako čudno se mu je vse zdelo. Tu še nikdar ni bil. Kje pa je? Kolikor bolj se mu vrača zavest in kolikor bolj gleda okrog sebe, toliko bolj se mu zdi vse čudno. Misli, misli, kje je bil sinoči in kaj se je ž njim zgodilo, pa se kar ne more ničesar spomniti. Poskuša vstati. Vstane, pa opazi redovno obleko, v kateri je.

"Hudiman! Kje pa sem? Pa meniška halja! Kje sem jo pa dobil?"

Misli, misli. Pa nič. Kar ničesar se ne more spomniti.

Ves žalosten in prestrašen sedi na postelji in premišljuje, kaj se je moralo ž njim zgoditi. On, Reparjev Joža, pa menihi! Kako je to mogoče?

Kar nekdo potrka na vrata. Ključ se obrne, vrata se odpro in — v celico stopi redovnik.

Joža se še bolj prestraši. Ali sem še živ, ali sem pa že v več-

nosti, si misli in gleda prestrašen resnega redovnika.

"Človek, kdo pa ste?" ga vpraša ogorčeno redovnik.

Ko sliši človeški glas, se Joža nekoliko ožunači.

"Kdo sem? Kdo ste pa vi? Kje pa sem?" vpraša mesto odgovora Joža.

"Kdo sem? Nesrečni človek, predstojnik sem tega samostana in sem vas prišel vprašati, kdo ste vi? Od kod ste, da ste nam naredili tako sramoto?"

"Kdo sem? Od kod sem? Jaz mislim, da sem tu iz mesta. Pa res ne vem. Že čeli čas premišljuje o tem, pa sam ne vem. Prosim, bodite tako dobri in pošljite na Bergeville, 104 Main St., vprašat gospodarja, če je Joža Repar doma. Če ga ni doma, potem sem jaz tisti. Če pa je, potem pa Bog ve res, kdo sem?"

Kako se je cela storija končala, mi ni znano, pa tudi ni važno. Toliko je pa vendar znano, da Joža nikdar več ni menihev niti omenil z besedo. In ako ga je kdo hotel nape-ljati, da bi zopet povedal katero svojih znanih o menihih, zardel je in ga zavrnil: "Ej, pusti mirne ljudi pri miru, ki ti niso nič žalega storili! Samega sebe poglej!" in hitro je obrnil pogovor na kaj drugega.

Ko so se pa igralci zbrali drugi večer k sklepni seji v društveni dvorani, pa ni bilo smeja ne konca ne kraja. V izdatkih igre je bila pa tudi postojanka za "izgubljene kostume meniha".

"Sala nas je stala par kronic. Pa jih je bila vredna!" so rekli. In prav so imeli!

ŠALJIVI SEZNAM.

Piše: Šaljivi Ignac.

Božični darovi.

Santa Claus mi je prinesel prav čedno darilce za "Christ-mas present", namreč — uro na alarm. Zlomka, ali sem res tako zaspan, da dobim tako-le darilo? Pa se motite, če mislite, da me bo taka-le nedolžna stvarca prebudila, zakaj jaz, kadar se spravim spat, takrat spim, niti ne smrčim takrat, ampak samo spim. Morali bi iznajti posebno iznajdbo, da bi mene prebudila, kadar jaz spim. Iznajdba bi morala imeti pritrjen lesen bat (ne železnega, ker potem bi se sploh ne prebudil) in ta bat bi se ob določenem času sprožil in me po glavi udaril (kakor slona v Indiji), no, potem bi se mogoče zbudil. Najbolj pripraven čas zato bi bilo ob pol sedmih zjutraj.

Pa sem vseeno hvaležen za darilo, ker lahko tudi po noči vidim (seveda, kadar ne spim), koliko je ura, ker ima ura bliščeče številke in kazalce. Iznajti bi morali še tako uro, da bi človek lahko vedel, koliko je ura, čeprav bi spal. Eno izmed daril je bila pa galonca. Kaj je, bilo notri? Kaj te briga, Volstead! Saj zdaj je galonca že tako prazna.

Prestopno leto.

V prestopnem letu smo. Le-

tos bodo morale dekleta fante plavšati. No, pa jaz nisem mogel čakati na to. Precej na novega leta dan sem se zaljubil. Četudi je bil hud mraz, meni je bilo pa tako gorko pri srcu in strašansko sem se zaljubil. Kako bi se pa tudi ne. Kamor sem se ozrl, se mi je zdelo, da je vse v rožcah. Ona je pa stala pred menoj v sobi lepa in rudeča kakor vrtnica. Njena ljubezen je odsevala tako gor-ka in njena blažena topota mi je šla po vseh udih in me omamila, da sem ves presrečen vzkliznil: "Oh, ti moja preljubljena — peč!"

Na obisku.

Nekoč smo imeli obisk in med gosti je bil eden, katerega smo se razveselili, četudi nam je povzročil mnogo strahu in skrbi. Bil je silno razposajen. Prevrčal nam je stole, pograbil je našo pridno mačko za rep, da se je revica na vso moč pritožila. Da gosta, nekoliko pomirimo, smo ga posadili na stol. Pa kaj je to pomagalo, preuknil se je s stola in padel kakor je dolg in širok. Da ga potolažimo, smo mu prinesli steklenico pijače. Da ste ga videli, kako ga je cuka, kar iz steklenice ga je in nič ga ni bilo sram. Nato se mu je začelo kolcat in smo vsi vedeli, da ga ima že več ko preveč, zato smo mu steklenico odvzeli in skrili. Potem je začel kobacati po vseh starih in naenkrat se je odločil, da začne hoditi po nogah, pa — bums, nazaj na tla. Nato se je skušal zopet dvigniti in se je zagrabil za mizni prt, pa zopet — bums na tla in za seboj je potegnil mizni prt in nam prevrnil do malega vse, kar je bilo na mizi. Konečno se je utrudil in zanesel smo ga v posteljo, kjer je zaspa. Ampak, da ne bote mislili, da je bil ta naš gost kak neslan pijanec, ne, ampak našega sosedo enoletni "baby".

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

ŠIROM JUGOSLAVIJE.

Požar v Obrijah pri Ljubljani.

Na praznik sv. Štefana ob 6 zjutraj je nenadoma izbruhnil požar na podu posestnika Antona Zajca v Obrijah št. 12, ki se je nepričakovano hitro razširil na gospodarsko poslopje sosedne posestnice Franciške Skutin. Zajcu je pogorel škedenj z vso krmo, šupa s steljo, drvarnice polne drv in vse gospodarsko orodje, vsled česar trpi škode nad 40,000 Din, zavarovan je pa za precej manjšo vsoto. Skutinovi so pogorela gospodarska poslopja s krmo in orodjem vred ter ima škode do 35,000 Din. Njena zavarovalnica je napravila povzročeni škodi minimalna. — Gasilec iz Šmartnega, Sneberij in Zadobrove je sicer uspešno požar lokaliziral, niso pa mogli več gorečih poslopij pogasiti in obvarovati. V okolici požara so mnenja, da je bil ožen potaknjen. Z zadevo se sedaj bavi policija, ki jo čaka naloga izslediti krivce oziroma požigalce.

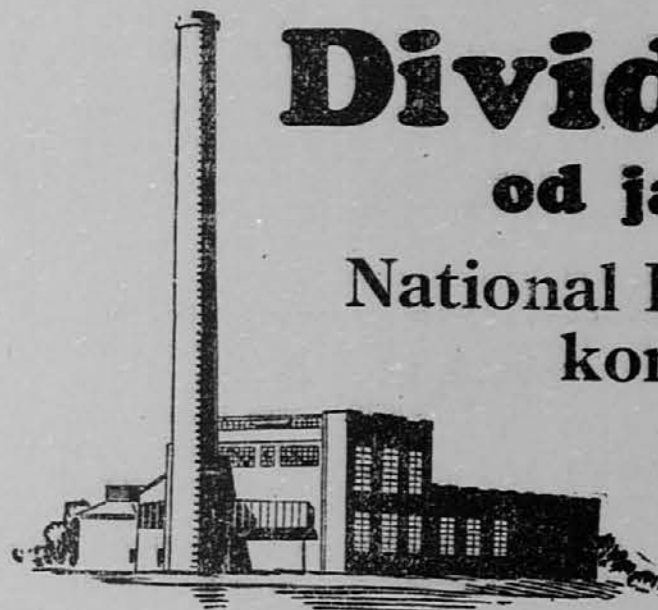
Nezgode.

Stekel pes, ki se je dne 10. decembra priklatil v Zagorje, je ugriznil sinčka trgovca g. Viktorja Müllerja; odpeljali so ga takoj v Celje. Pes je obkladal tudi več psov, ki jih je drugi dan vse odgnal konjač s seboj. — V kamnolomu se je ponesrečil 21letni delavec Josip Povše. Med delom mu je priletel približno pol kilograma težak kamen v glavo in ga težko ranil. Povšeta so prepe-ljali v ljubljansko bolnico.

Smrtna nesreča pri spravljanju lesa.

Dne 22. decembra so drvarji gonili hlode Zaluknjo nad Begunjami. Proti večeru so tovarši zapazili, da je Rudolf Šlibar, p. d. Stavar, šel k vodi in se zgrudil. Spravili so ga pokonci, odpeljali domov, kjer pa je nenadoma izdihnil. Bržkone je dobil nevaren udarec.

Dividende od javnih naprav! National Electric Power kompanija



Naraščajoče prednostne delnice nosijo 6.31% od vašega denarja!

VLAGATELJI denarja v podjetja dajejo prednost javnim napravam radi njihovih industrijskih stabilnosti. Dobi se 6% od prednostnih delnic kompanij javnih naprav, katere vsakdo priporoča vlagateljem denarja v podjetja. Delnice imajo vrednost po \$100, a se vam nudijo v nakup po \$94.50 prištevisi dividende.

NOSIJO NAD 6.3%

Po označeni ceni, delnice vam nosijo nad 6.3% od vašega denarja! Dividende dobite po pošti januarja, aprila, julija in oktobra.

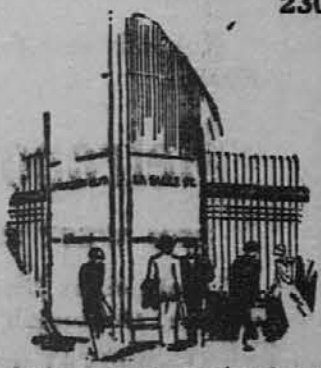
DOBIČEK JE POVOLJEN.

Kompanija kontrolira električno luč in druge kompanije ter dela velike dobičke katerih je deležno 1,250,000 ljudi, ki imajo delnice. V fiskalnem letu, ki se je končalo 30. novembra 1927, je bilo vsega dobička \$25,746,808. Ostanek čistega dobička je znašal \$10,195,997, to je bilo nad 3.3 zahtevane letne dividende od teh delnic.

Utility Securities Company

230 SOUTH LA SALLE STREET, CHICAGO

Louisville - St. Louis - Indianapolis - Milwaukee - New York - Minneapolis



Naš nov urad se nahaja na La Salle in Jackson Blvd.

UTILITY SECURITIES COMPANY,

230 South La Salle Street, Chicago

Please send me complete information free of charge about the 6% Cumulative Preferred Stock of National Electric Power Company.

Name

Street

City

State



National Electric Power Company

lastuje skupne delnice različnih skupin od kompanij, ki obratujejo javne naprave, podjetja v Pennsylvaniji, Ohio, Indiana, Maine in Michigan, bo tudi imela velike interese drugih večjih kompanij in delnice od New England Public Service Company. Kompanija tudi ima interese v drugih podjetjih, ki delajo velike dobičke. Okrog 726 mest zakladajo z električno; plinom in 26 mest s cestno električno železnico, vključno Portland, Me. Pomozne kompanije imajo (30. nov. 1927) 302,375 strank, katere zalagajo z elektriko in plinom.

Pristopajte

PRVI, NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KAT.

PODPORNI ORGANIZACIJI

Kranjsko -- Slovenski Katoliški Jednoti

Posluje že 34. leto. V tej dobi je dosedaj izplačala raznih podpor v znesku

\$3,000,000.00

TA JEDNOTA JE SOLVENTNA, IN SICER V AKTIVNEM ODDELKU 100.61%, V MLAD. ODDELKU 140.26%.

Njeno premoženje znaša \$1,700,000.00.

Članstva v obeh oddelkih šteje nad 31,000.

Ima 179 krajevnih društev širom države.

Glede pojasnila za pristop vprašajte kakega uradnika(co) našega krajevnega društva. — Glede ustanovitve novega društva (8 članov zadostuje) pišite na glavnega tajnika: Jos. Zalarja, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill. Nagrada za ustanovitev znaša \$20.00.

V MLADINSKI ODDELEK SE SPREJEMA ČLANE V STAROSTI OD 1—16 LET.

KATOLIŠKI SLOVENC, PRISTOPAJTE K NAŠI K. S. E. JEDNOTI!

NAŠI ZASTOPNIKI

Ant. Jaksetic, potovadni zastopnik.

COLORADO:

Canon City, — Ana Susman.
Colorado Springs, — M. Kapach.
Crested Butte, — Martin Tefak.
Denver, — G. Pavlovich.
Leadville, — Rev. M. Trunk, John Zelenikar.
Pueblo, — Rev. P. Cyril, O.S.B., J. Meglen.

ILLINOIS:

Argo, — John Poljak.
Aurora, — M. Vesel.
Bradley, — Rose Smolec.
Chicago, — A. Jelenčič.
Elmhurst, — Karolina Milost.
Joliet, — M. Bluth, Jos. F. Muhich.
Rockdale, Joliet, Ill. — M. Kostelic.
La Salle, — Annie Ovnik, Anton Strudel.
Lockport, — John Koreltz.
No. Chicago, — Joseph Drashler.
Peoria, — Mary Zabukovec, Math. Papich.
So. Chicago, — Ant. Bakse.
Waukegan, — Andrew Košir.

INDIANA:

Elkhart, — Mary Ohlak.
Indianapolis, — Louis Komla.
Porter, — A. Kerznaritz.

KANSAS:

Franklin, — John Dobravec.
Frontenac, — Joseph Zorc.
Kansas City, — Peter Majerle.
Mulberry, Kans. — Mrs. B. Omahne.
West Mineral, — Mary Plankar.

MICHIGAN:

Ahmeek, — J. Hribljan.
Detroit, — John D. Judnik.
Iron Mountain, — Kath. Heben.
Calumet, — Jos. Sustarsich.
Manistique, — Ana Schwab.

MINNESOTA:

Aurora, — E. Smolich.
Biwabik, — Mr. Frank Globokar.
Chisholm, — B. Globoknik.
Ely, — Mrs. V. Marn, John Otrin.
Jos. Peshell.
Eveleth, — Johana Kastelic, Frances Kvaternik, Antonia Nemgar.
Gilbert, — Frank Ukar.
Greaney, — U. Babich.
Hibbing in okolica, — Joe Zaic.
McKinley, — A. Hegler.
New Duluth, — M. Spehar.
Redore, — A. Mlakar.
Rice, — Rev. John Trobec.
Sartell, — John Burgstaler.
Soudan, — Frances Loushin.

MONTANA:

Anaconda, — Frank Sašek.
Butte, — Rev. M. Pirnat.
East Helena, — Frances Ambro.

NEW YORK:

Brooklyn, — Catherine Schneller.
Veronika Rupe.
Gowanda, — J. Zevnik, Karel Strishka.
Little Falls, — Amalia Furlan.
New York, — Rev. Kerubin Begel.

OHIO:

Barberton, O. — Rev. A. L. Bombach, Joseph Lekšan, A. Okoliš.
Bedford, — Frank Stavec.
Bridgeport, — L. Hoge.
Cleveland, — Jos. Grdina, Frank Sahadolinik.
Newburg, — Rev. J. J. Oman, J. Resnik, J. Sercel.
Collinwood, — Mary Glavan, Karol Skebe.
Kenmore, O. — Alois Messer.
Nottingham, — Mary Mevzek.
Lorain, — Mamie Perusek.
West Park, — Jos. Grdina.

PENNSYLVANIA:

Aliquippa, — Ant. Habich.
Ambridge, — Jennie Svegel.
Beading, — Nikolaj Simonich.
Braddock, — Joseph Lesjak.
Bridgeville, — Elizabeth Gradishar.
Burgettstown, — J. Pintar.
Bulger, — S. Jenko.
Canonsburg, Houston, Strabane in okolica, — John Pelhan, Michael Tomšic.
Durant City, — Frank Debevc.
Duryea, — A. Pirnat, Am. Swek.
Farrell, — Anna Lumpert.
Forest City, — Anna Grchman.
Homer City, — Mary Gorichan.
Imperial, — Paul Jamnik.
Johnstown, — Andrew Tomec, C. Pristau.
Moon Run, — Jacob Drašler.
Morgan, — M. Dervovšek.
Olyphant, — Mary Zorc.
Pittsburgh, — John Golobich, G. Weselich, G. Verban.
Sharpsburg, — John Skoff.
Steeton, — Anton Maliesch, Doroteja Dermec, Ana Lopert.
St. Mary's, — John Aufderklam.
Vandling, — Frank Pancar.

WISCONSIN:

Kenosha, — Mrs. Mary Vidmar.
Milwaukee, — Marg. Ritonja.
Racine, — Martin Novak.
Sheboygan, — Michael Progar, John Udovich, Marie Prislant.
Tioga, — Ludvik Perušek.
Wauwatosa, — Ivanka Zavodnik.
Willard, — Frank Perovshak.

WYOMING:

Kemmerer, Wyo. — Mrs. Moteh.
Rock Springs, Wyo. — Rev. A. Schiffer, Ursula Ivsek.
Sublet, — Okley, Wyo. in okolica — John Krumpčnjak.
San Francisco, Calif. — Mrs. K. Cesar.
Bridgeport, Conn. — Rev. M. J. Golob, George Ferencak.
St. Louis, Mo. — John Mihelich.
Kansas City, Mo. — Mathew Papich.
So. Omaha, Nebr. — Ant. Krasovec.
Renton, Wash. — Thomas Rihtar.
Newark, N. J. — Jennie Mevzek.
Helper, Utah, — August Topolovec.
Valley, Wash. — Mary Swan.
Thomas, W. Va. — John Lahajnar.

Iz življenja in sveta.

NEPRIJETNI POKLICI.

Kateri posej je najgrši na svetu? Ob priliki neke sodne obravnave v Leedsu na Angleškem je zagovornik rekel, da njegov klient zato nima prijateljev in se ga vse izogiba, ker je zaposlen v tovarni za margarino in vsled tega razširja neprijeten duh. Nihče ne mara biti v njegovi bližini.

Marsikdo bo mislil, da je smetanja ali onega, ki ima opraviti v kanalih, tudi pristevati med tiste, ki niso priljubljeni med ljudmi. Pa ni res, kajti treba se mu je le preobleči in umiti, pa nihče ne bo poznal, kakšen je njegov poklic.

Toda skoraj neverjetno se glasi, ako povemo, da je delavec v parfumeriji enako osamljen, kot oni pri margarini. — Rožni eter razširja najmilejši dah, toda delavec, ki ima opraviti s to dišavo, je tako prepojen z njo, da se je ne more otrestiti z nobenim umivanjem in preoblačenjem. Vsakdo se ga izogiba.

Angleži so strastni lovci rib. Najni so, nič mu ni, četudi mu dan drži trnek v vodi. Zato pa je treba črvov, kajti znano je, da imajo ribe kljub raznim modernim najizjemam, črve še vendar najraje. Ker je za črvi stalno povpraševanje, so na Angleškem nekaki črvorejci, katerih posel je sicer zdrav, toda ljudje, ki imajo s tem opravka, razširjajo silno neprijeten duh in seveda, takega se vsakdo izogiba.

Malo je ljudi, kateri marajo za kače ali pa da bi jo prijeli v roko. Ljudstvo ne mara za onega, za katerega ve, da ima opravka s to golaznijo.

Nočni čuvaj ima malo ali nobena prijateljica, kajti on počiva, kadar drugi čujejo, je pa v službi, kadar drugi spe. Vendar pa tudi ta še ni tako osamljen kot pa je n. pr. pastir v Texasu ali pa varuh vodnjakov v Avstraliji. Pastir celo leto ne vidi drugega človeka, kot vsake tri mesece onega, ki mu prinese raznih potrebščin. In prigodilo se je že, da je tak pastir od samega dolgačasa in osamelosti znozel. Tudi čuvaj državnih rezervuarjev v Avstraliji ne vidi drugega kot kakkega pastirja, ki slučajno mimo pripase.

SPANJE V GROBU.

V Stuttgartu se je nedavno produciral neki "indijski" fakir Toka. Najbolj presenetljiva izmed njegovih umetnij je bila ta, da se je dal pod najstrožjo kontrolo zakleniti v hermetično zaprto krsto, ki so jo zakopali globoko v zemljo. Po preteku 120 ur so krsto odkopali in odprli. Toka pa je skočil iz nje živ in zdrav, kakor da je bil prespal ves čas pod zelenim drevesom na svežem zraku.

Učenjaki si sedaj belijo glave, kakšna preprosta skrivnost tiči za tem zamotanim čudežem. In si je ne morejo razložiti. V Parizu živi pisatelj Pavel Henze, ki je skušal pred letom dni posnemati slične fakirske umetnije ter dokazati da bazirajo na običajnih fizioloških dejstvih. Raznim osebnostim iz znanstvenega sveta je poslal sledeče vprašanje:

"Če zapremo normalnega človeka v hermetično zaprto krsto, ki vsebuje 400 litrov zraka, kaj se zgodi s tem človekom? Kako dolgo ostane ta človek lahko v krsti, ne da bi mu škodovalo?"

Odgovori so bili različni. Neki nemški fiziolog je izračunal, da bi se moral zaprti človek po šestih, sedmih minutah zadušiti; drugi je trdil, da bi vztrajal lahko 40 minut. Sedaj se je dal Henze zapreti v takšno krsto in pokopati. Po 1 uri 15 minut so pogledali, kaj je z njim in je bil še živ. Kazal je samo lahke znake zadušnosti. Tako je povečal skoraj za 100 odst. rok, ki so mu ga bili izračunali za živi počitek pod zemljo. To je bilo res nekaj a kaj pomeni njegov rekord proti 120 uram, ki jih je preležal Toka v sličnih okoliščinah! Kakor vidimo, imajo učenjaki res dovolj povoda, da si belijo glave, navzlic precej zadovoljivo uspelemu eksperimentu Pavla Henzeja.

PREDSEDNIKOVI PRIHRANKI.

Večkrat smo že čitali, da je predsednik Coolidge priporočal varčevanje, bodisi pri državnih izdatkih, kakor tudi posameznikom. Ni pa le samo priporočal, temveč tudi sam izvajal. Tako pravijo, da si je od svoje plače kot predsednik

prihranil precejšnjo svoto. Ko bo odšel iz Bele hiše kot predsednik, bo odnesel seboj \$400.000 prihrankov. Lepi prihranki so to, a predsednik Zed. drž. je le eden.

LJUBEZEN SKOZI TELEFON

Londoni list "Telegraph & Telephone Journal" je napisal pred kratkim, da je poklic telefonistke v londonski telefonski centrali med vsemi ženskimi poklici najbolj pripraven za pridobivanje — moža. Kajti med 7902 nastavljenkami v tem uradu se jih odzove vsak mesec približno 350 nadaljnjemu službovanju zaradi vstopa v zakonski jarem. Ker je zadeva vendarle nekoliko čudna, je poslal list svojega zastopnika k zaročencu ene izmed dam in mu je naročil, naj ga povpraša, kako se je z njo seznanil. Odgovor razkriva marsikakšno tajnost.

"Nekega dne," je pripovedoval možakar, "se je posrečilo, da sem sklenil ugodno kupčijo po telefonu, ker mi je telefonistka na moj poziv takoj preskrbela zvezo. Saj veste, kako težko dobite telefonsko zvezo v Londonu, ne da bi vam bilo treba dolgo čakati! Čutil sem hvaležnost napram gospodični in ker sem si bil zapomnil nje glas, sem še večkrat telefoniral v pričakovanju, da jo bom zopet slišal. Dolgo časa mi namen ni uspel, vedno je sedela kakšna dama z drugačnim glasom na mestu moje telefonistke. Bal sem se, da je dama, ki sem jo iskal, morda zbolela. Sčasoma je prešla ta misel tako močno v moje možgane, da sem se čutil vsega nestranečnega in zaljubljenega.

Nekega dne pa je uspeh kronal mojo vztrajnost. Odzvala se je prava telefonistka. Po preteku enega tedna se mi je zdel nje glas slajši nego kolo-rature najslavnejših pevk. Začelo pa me je tudi zanimati, kakšna je po svoji zunanosti. Noč in dan sem premišljeval o tem. Končno sem se opogumil in sem jo poprosil za sestanek. Ostalo se je izvršilo po navadi. Mož se je poročil že drugi dan. Morda je srečen.

CIGARETE, KI SE PRIŽIGAJO SAME.

Na Angleškem živi kemik, ki je bil dolgo časa na kmeth. Iz samega dolgega časa je začel proučevati problem prižiganja cigaret brez vžigalnice. — Njegov trud je bil kronan z uspehom in sedaj vložil prošnjo za patent.

Kemikov izum obstoji v tem, da ima vsaka cigareta na koncu majhen papirnat obroček, natopljen v raztopini natrijevega nitrata. V sredini obročka se nahaja mala količina gorečega materiala. Dovolj je, če se obroček iz papirja natre ali

pritisne ob trd predmet. Cigareta se vžge in tobak zagori. Kemik zatrjuje, da tihi papir, ni vžigalna snov ne vsebuje tla snovi, ki bi bile škodljive človeškemu zdravju. Kadicem pa se priporoča, naj prvih dimov ne vdihavajo zavoljo opreznosti.

TRAGEDIJA NA MORJU.

Kapitan Lloydovega parnika "Pilsen", ki je te dni pristal v Trstu, pripoveduje o strašni katastrofi na morju, pri kateri je njegov parnik rešil one, ki so ušli smrti. Kmalu po odhodu iz pristanišča v Bambayu, je opazila posadka na obzorju plavajoče vozilo z belimi in rdečimi zastavami. Ko so prišli bližje so spoznali, da plava po morju velika kad za vodo, v kateri je bilo pet polj mrtvih kot živih oseb, ki so strašno shujšale. Mornarji so jih prenesli na krov in jih hranili. Šele po nekaj dnevih so mogli ponesrečenci spregovoriti ter so izjavili, da so ostali po katastrofi neke indijske jadrnice, ki se je novembra na viharjem morju potopila. Posadka osmih mož se je rešila v dveh kadeh. Posodi sta dva metra dolgi, 1.2 m široki in ravno tako visoki ter se jih lahko zapre s pokrovom. Brez vode in živeža so ponesrečenci ostali na morju v zaprtih kadeh 13 dni. Po nekaj dnevih je 8letni dečko umrl vsled gladi. Pozneje sta umrla še dva mlada dečka, ki so jih vrgli lačnim morskim psom, ki so krožili okoli zabojnikov. Nato so prvo kad izpraznili in se je vseh pet spravilo v eno samo kad.

VPLIV NOČI IN DNEVA NA ROJSTVO IN SMRT ČLOVEKA.

Francoski patolog Havastine je leta in leta proučeval vpliv dneva in noči na rojstvo in smrt človeka. Predložil je uspeh svojih raziskovanj francoski zdravstveni akademiji, kateri je sporočil svoje zavedno mnenje, glaseče se tako-le: Stevilo porodov od polnoči do poldneva je dvakrat večje nego število rojstev med 12. in 24. uro. Nasprotno pa je s smrto; ta kosi najraje v nočnem času, med 6. uro zvečer in med 6. uro jutraj. V tem času umre dvakrat toliko ljudi kakor od 6. ure jutraj do 18. zvečer.

VELIKA LOVSKA SREČA.

Država Kenya v Afriki je bila poslala v okraj Massai lovca Jacka Hamiltona, da očisti pokrajino roparskih zverj, ki iztrebljajo ondotno divjačino in so morale tudi ovčje črede in ljudi. Hamilton se je zdaj vrnil. Ubil je tekmo 4 mesecev 80 levov in 10 leopardov. Vse kakor lovska sreča prve vrste.

ČEMU SE POTEGUJEJO LJUDJE ZA KRVNIŠKO MESTO.

Praški krvnik Wohlschlager se je letos naveličal svojega posla in je podal ostavko. Tako je moralo višje državno pravdnštvo mesto razpisati in je prejelo 59 ponudb.

Zanimivo je pogledati od blizu, s kakšnimi razlogi utemeljujejo tekmece svoje ponudbe. Vsi namigujejo na svoje "posebne zmožnosti" za rabeljski posel. Nekateri (a teh je malo) se sklicujejo na vojaško službovanje v vojnem času. Drugi navajajo razne slučaje, ki naj bi dokazali, da niso začetniki. Tretji so ponosni na svojo neomadeževano in po oblastih nikoli kaznovano preteklost. Četrti o takšnih stvarih rajši molčijo. Neki človek piše, da ga je samo dolga nezaposlenost privedla do te obupne ponudbe. Med tekmece se nahajajo mesarski pomočniki, dninarji, vojaki, bivši podčastniki in celo častniki, pa tudi gledališki igralci, ki je nastopal v rabeljskih vlogah.

Najbolje med vsemi se predstavlja neka ženska, ki se sklicuje na enakopravnost med moškimi in žensko. Pravi, da pri smrtnih obsodbah ženske ne delajo izjeme, pa ji ne gre v glavo, čemu bi bile izvzete pri izvrševanju krvniškega poklica. Vsekakor se ji zdi primernejše, da bi morila obsojene ženske nežnejša ženska roknego pa surova moška pest

Pa tudi kar se tiče po vseh pravih popolnega obešanja možkih zločincev, pravi, da čuti v sebi dovolj fizične moči in spretnosti.

Kakor se zdi, so bile vse te ponudbe in samo "hvale" storjene zastoni, ker postane Wohlschlagerjev naslednik najbrže eden izmed njegovih pomočnikov.

ČE NE PIJE KAVE, NE MORE SPATI.

Navadno je tako, če pijemo zvečer kavo, ne moremo zaspati. Baš nasprotno pa je z Josephom Pečetom iz Newarka, kjer je zaposlen kot oskrbnik v neki šoli. Pečet pravi, če dnevno ne popije do šest skodelic kave, ne more zaspati.



SEZONA PREHLADOV JE TUKAJ.

Ne vprašaj, "Kje sem ga dobil", ampak podvizaj se, da ga odpraviš. Najhitrejši način je: Vzemi Trinerjeve Cold Tablets brez odlašanja, in v slučajih da te muči tudi kašelj, vzemi še Trinerjev Cough Sedative, v vseh slučajih pa rabite Trinerjevo grenko vino, ker je za vas v takem stanju izredno važno, da imate odvodni organizem v popolnem redu. Pišite za vzorčno steklenico na Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. in priložite 10c za pošiljalne stroške. Trinerjevo grenko vino je najzanesljivejša želečena tonika.

VABILO — NA — VESELICO

katero priredi

JUGOSLOV. SAMOST. PODP. DRUŠTVO

"ZARJA"

v soboto, 21. januarja 1928.

V NARODNI DVORANI NA 1800 S. RACINE AVE.
CHICAGO, ILL.

Začetek ob 7.30 zvečer. Vstopnina 50c za osebo.

Prav uljudno vabimo čikaško občinstvo, da se te veselice udeleži, na kateri bo vse najboljše preskrbljeno za mlade in stare. Sviral bo Zajčevski orkester. Za dobro postrežbo jamči ODBOR.

IZŠEL JE

novi slovenski molitvenik z
velikim tiskom

IMENUJE SE:

'Slava Mariji'

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza; na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

Cena \$1.50

NAROČA SE PRI:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

IZ SLOV. NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

mo že dobili zopet kako igro, da bote dobile uloge vse.

Tudi udeležba je bila prilično dobra in cenjeno občinstvo zasluži pohvalo, ker je bilo mirno med igranjem. Nadalje hvala častiti sestri Sabini in cerkvenemu pevskeemu zboru za lepo petje med igro. Hvala Mrs. Mohar, ker je nam pri-skočila na pomoč v zadnjem tednu in vzela ulogo radi boleznine ene deklice. Vendar je kljub kratkemu času dobro igrala; pač dober talent in dobra volja. Hvala tudi Mrs. A. Retel, katera je pomagala kot šepetalka in drugače.

Dobiček od igre je bil za cerkev. Zatorej bomo priredili za klubovo blaginjo dne 14. februarja, to je zadnje nedeljo predpustom, drugo predstavo, pri kateri bo na vspredu več šaljev iger, tako da bo smešno na kožo. Natančen vspeh bo objavljen v tem listu.

Drugače je v Sheboyganu navadi. Ženimo se nič ne, al ravno je predpust. Fantje nam vijo, da letos ne bodo snili, ker je prestopno leto. Tudi dekleta, skorajžite se ne. O prosperiteti ni govora. Coolidgea tudi ne moremo ročati, ker se le slabo malo zasluži. M. Oster.

— New York, N. Y. — On je izbruhnil v Harlem v stanovalskem posopiu, ob 5. enje sta prišli dve osebi, šlo je velika. Trdijo, da je bil renj podtaknjen.

Opozorjajte svoje prijatelje in znance na zanimive posopie v "Amerikanskem Slovenec".

The 1st baby

ki je užival
Eagle Brand
Condensed
Milk je zdaj
star 70 let.

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

Pioneer Livery Stable

John R. Ryan, Prop.

POGREBNI ZAVOD — SLUŽBA NOČ IN DAN.

Cor. 6th & Portland Sts.
Tel. 25

CALUMET, MICH.

DRUŽINSKA PRATIKA

je tako popularna med našim ljudstvom, da jo najde-te skoro v vsaki slovenski katoliški hiši. Mi smo jih že prodali na tisoče in povpraševanje po njej še vedno narašča. Ker imamo le še nekoliko izvodov za leto 1928 v zalogi, priporočamo vsem, ki jo še žele dobiti, da si jo takoj naroče, predno zaloga poide. Cena je 25c za komad.

Knjigarna

"AMER. SLOVENEK"
1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in prevažanje pohištva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 3221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.



Naznanilo in zahvala.

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, znancom in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt vzela 3. januarja 1928, po kratki bolezni prevideno s sv. zkramenti, mojo soprogo, oziroma mater

Vida Fink.

Pogreb se je vršil v soboto 7. januarja iz hiše žalosti 14901 Dorvin Ave., pod vodstvom August Frank Svetek Co., v cerkev Marije v nebo vzete. Pogrebno sv. mašo je daroval Rev. Milan Slaje, ki je imel lep nagrobni govor, v katerem je opominjal, naj bomo pripravljivi, ker ne vemo ne dneva ne ure, kdaj nas Bog pokliče k sebi. Lepo se zahvalim Rev. Milanu Slajetu za obred, ravno tako tudi pogrebniemu zavodu A. F. Svetek Co. za vodstvo pogreba. Nadalje se zahvalim za darovane vence vsem sorodnikom in znancom, družini Russ, družini Mesnik, družini Anton Prenek in Lovrencu Somrak. Prav lepa hvala Mrs. Mary Bradas za sv. mašo pri Rev. Omanu v Newburgu. Hvala materi pokojnice ter teti in stricu Mr. in Mrs. August Fink, hvala bratom in sestram pokojnice in družini Leben. Iskrena hvala očetu in materi žalujotečega soproga, hvala bratu, Karol Finku in soprogi ter družini Benčina Jr., družini A. M. Prinček in Gosman, iskreno se tudi zahvalim podružnici Slov. Z. Z., katere članice je bila pokojna, ker so jo prišle kropiti in molile ob njeni krsti. Zahvalim se tudi družini Mr. in Mrs. Podbevšek, ki so prišli tako daleč pokojnico spremiti na zadnji poti. Zatorej je enkrat najlepša hvala vsem, ki to nam na en ali drug način pomagali ter nas tolažili. Bog jim bodi plačnik!

Ti pa ljubljena soproga, počivaj v miru v hladni zemlji in uživaj pri Bogu plačilo v nebesih. Zahajajo ostali: LOUIS FINK, soproga; KAROL, sin; EVELINE, hči; LOUIS in ANGELA FINK, oče in mati soproga pokojnice; MRS. SOJE, mati pokojnice; FRANK, JOE, LUDVIK in EDVARD, bratje; ROSIE, AGNES, BARNIS, ERNES, sestre. Collinwood, O., 10. januarja 1928.

JACOB GEREND

POHIŠTVO IN POGREB NI ZAVOD

704-706 N. 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Tel. 377-J.

4080-W.



Merchants & Miners Bank

CALUMET, MICHIGAN

Glavnica \$200,000 Preostanek \$200,000

Nedeljeni dobiček.....\$196,000.

GORDON R. CAMPBELL predsednik

THOMAS HVATSON, podpredsednik

FRANK J. KOHLHAAS, V. P. in blag.

E. H. MANGER, pomožni blagajnik

W. G. CUDLIP, pomožni blagajnik

PETER TALENTING, pomožni blagajnik.

IZVRŠUJE VSA BANČNA POSLA ZANESLJIVO.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ
Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Ko je potem stoječni glas raznesel, da se bliža branitelj domovine, ne izdajalec, da prihaja vojvoda vitebski, ne veliki hetman, da Sapieha, ne Radzivil. . .

Toda gospodu Sapiehi se je očitno mudilo v tabor, zato je naenkrat zamahnil z roko z dobrodušno, dasi velikogospodsko malomarnostjo ter rekel:

"Sledi tudi Radzivil! V dveh dneh bo že tu!"

Gospod Zagloba se je zmešal, prvič, ker mu je pretrgal nit govora, drugič pa, ker je napravila vest o Radzivilu nanj velik vtis. Stal je torej nekaj hipov pred gospodom Sapieho, ne vedoč, kako bi nadaljeval; toda kmalu se je zdrnil, potegnil naglo bulavo iz pasu ter rekel svečano, spomnivši se, kaj je bilo pod Zbaražem:

"Vojška me je izbrala za svojega poveljnika, toda v dostojnejše roke oddajem ta znak, da pokažem mlajšim, kako se je treba pro publico bono odpovedati največjim dostojanstvom."

Vojaki so začeli vzvikati, gospod Sapieha pa se je samo nasmešnil in rekel:

"Gospod brat! Da bi vas le Radzivil ne obsodil, da oddajate bulavo iz strahu pred njim. Ali bi se veselil!"

"On me že pozna," je odgovoril Zagloba, "radi bojazni me ne obsodi, ker sem ga jaz v Kejdanah prvi ugnal v kozji rog in druge potegnil za seboj."

"Če je tako, odvedite nas v tabor," je rekel Sapieha. "Po poti mi je pripovedoval gospod Volodijovski, da ste izvrsten gospodar in da je pri vas dovolj hrane, mi pa smo trudni in gladni."

Po teh besedah je izpodbodel konja, za njim so krenili drugi in vsi so vkorakali v tabor sredi neizmernih radosti. Gospod Zagloba se je spomnil, kaj pripovedujejo o gospodu Sapiehi, da ima rad zabave in ljubi kozarce, zato je sklenil primerno praznovati dan njegovega prihoda. In res je priredil tako imenitno gostijo, kakršne še ni bilo v taboru. Vsi so jedli in pili. Pri vinu je pripovedoval gospod Volodijovski, kaj se je bilo zgodilo pri Volkovisku, kako so ga naenkrat obkrožile znatno večje sile, katere je poslal izdajica Zoltarenko na pomoč, kako je že trda predla, ko je naenkrat prihod gospoda Sapiehe izpremenil obupno obrambo v najslavnejšo zmago.

"Dali smo jim take pro memoria," je govoril, "da od sedaj naprej niti uha ne pomole iz tabora."

Potem je prešel govor na Radzivila. Gospod vojvoda vitebski je imel zelo sveže novice in je vedel po zaupnikih o vsem, kaj se je zgodilo v Kejdanah. Pripovedoval je torej, da je poslal hetman litevski nekega Kmitica s pismom h kralju švedskemu s prošnjo, da bi skupno udarila z dveh strani na Podlesje. "Čudo nad čudi!" je zavpil Zagloba. "Zakaj če bi ne bilo tega Kmitica, bi se ne bili do tega trenutka zbrali skupaj in bi nas mogel Radzivil pohrustati, ako bi bil prišel, drugaga za drugim, kakor preste!"

"To ni je že povedal gospod Volodijovski," je odgovoril Sapieha. "Iz tega sklepam, da ima za vse posebno ljubezen. Škoda, da je nima do domovine. Toda taki ljudje, ki vidijo samo sebe, ne služijo nobenemu dobro in so pripravljeni vsakega izdati, kakor v tem primeru Kmitic Radzivila."

"Le med nami ni izdajice in vsi smo pri-

pravljeni ostati pri jasnovelmožnem vojvodi, do zadnjega diha življenja," je rekel Zeromski.

"Verjamem, da so tu samo vrli vojaki," je odgovoril vojvoda. "A nisem se niti nadejal, da bom našel tu tak red in toliko izobilja, za kar moram biti gospodu Zaglobi hvaležen."

Gospod Zagloba se je kar popraskal iz zadovoljnosti, zakaj do zdaj se mu je nekako dozdevalo, da ravna sicer vojvoda vitebski z njim prijazno, a vendar ne z onim priznanjem in pozornostjo, kakršno bi zaslužil bivši poveljnik. Počel je torej pripovedovati, kako je vse uredil, kaj je napravil, koliko živčevja je nabral, kako je dobil topove in kako postavil pešce, naposled kako obširno je dopisoval.

In bahavo je omenil pisma, katera je poslal izgnanemu kralju, Hovanskemu in elektorju.

"Po mojem pismu se mora gospod elektor jasno izreči za nas ali proti nam," je rekel ponosno.

Toda vojvoda vitebski je bil vesel človek, morda tudi nekoliko hudomušen; pogladil si je torej brke, se zlobno nasmešnil in rekel: "Gospod brat, a nemškemu cesarju niste pisali?"

"Ne!" je rekel začudeno Zagloba.

"E, škoda," je odgovoril vojvoda, "razgovarjal bi se enak z enakim."

Polkovniki so bušili v gromski smeh, toda gospod Zagloba je takoj pokazal, da bo vojvoda našel v njem kamen, če ba hotel biti kosa.

"Jasnovelmožni gospod!" je rekel, "elektorju lahko pišem, ker sem tudi sam, kot šlahčič, elektor, in ni še tako dolgo, ko sem sam glasoval za Jana Kazimirja."

"Dobro si jo izvozil, gospod!" je odgovoril vojvoda vitebski.

"Toda s takim mogočnim vladarjem, kakor je nemški cesar, si ne dopisujem," je nadaljeval Zagloba, "da bi ne povedal o meni nekega reka, katerega sem slišal na Litvi. . ."

"No, kakšen rek?"

"Jakas glowa kiepska — musi być Witebska, (kako slaba mora biti glava vitebska), je odgovoril Zagloba, ne da bi prišel kaj v zadrego."

Polkovniki so se kar prestrašili, toda vojvoda vitebski se je nagnil nazaj in se prijel za boke od smeha.

"No, to si me ugnal v kozji rog! . . . Dajte da vas objame! . . . Če se bom hotel briti, si izposodim od vas jezik!"

Zabava se je zavlekla pozno v noč. Prekinil jo je šele prihod šlahte izpod Tikočima, ki so prinesli novico, da Radzivilove ogleadne čete segajo že do tega mesta.

VII.

Radzivil bi bil že davno udaril na Podlesje, če bi ga ne zadrževali različni vzroki v Kejdanah. Najprej je čakal na švedsko pomoč, ki jo je Pontus de la Gardie nalašč zavlačeval. Dasi so švedskega generala vezale krvne vezi s samim kraljem, se vendar ni mogel niti po svojem rodu, niti po svojem ugledu primerjati temu litevskemu magnatu, a kar se tiče bogastva, bi se mogli vkljub sedanjim prazniti v Radzivilovi blagajni vsi švedski generali zadovoljiti s polovico knežjih posestev in bi še veljali za bogataše. Ker je torej usoda hotela, da je postal Radzivil odvisen od Pontusa, se general ni mogel premagati, da bi mu ne dal čutiti te odvisnosti in svoje oblasti nad njim.

YOU can bring PAUL WHITE-MAN and his entire orchestra into YOUR APARTMENT

And Kreisler, Rachmaninoff or McCormack. Even Jesse Crawford and his big pipe-organ. Any of them will entertain you for the price of a Victor Record. The new Orthophonic Victrola (or Electrola) and new Orthophonic Victor Records bring you the best in reproduced music of every kind.

Drop in and look over the great Victor series of instruments. Inspect them at your own leisure. Have us tell you about our convenient payment plan. Come in—today!



PLOŠČE

NAJNOVEJŠE SLOVENSKE PLOŠČE.

79483	Nagajivka Mazurka — Coldarji, Šmarjanka, slov. godba	75
79484	Vesela Gorenjka — Korajža velja, polka, slov. godba	75
80059	Napitnica — Srbska himna, možko petje	75
80061	Mulo kolo — Veliko kolo, tamburica	75
80082	Ženina volja — Zajubljani Ciró, hrvatska scena in petje	75
80085	Duna Csardas — Drava Csardas, tamburica	75
80106	Don-Bon, valček — Boom-sti-dri, polka, orkester	75
80183	Nova stara pesem — Oj, ta zakonski stan, slov. scena s pet.	75
80184	Radi kotla v keho — Ravbar na gauge, smešna scena s pet.	75

SLOVENSKE PETJE.

67979	Slovenske zdravice — Svarjenje	\$0.75
69317	Tolazba — Veselja dom	75
69698	Sveti večer — Tiha noč	75
69802	Ne bom se možila — Ljubca povej	75
72206	Al me boš kaj rada imela — Oj ta Polončica	75
72207	Ljubca moja — Otok Bleški	75
72208	Oj ta voljaški boben — Polbi sem star šele 18 let	75
72210	Siepec — Mila mila lunica	75
72231	Oj zlata vinska kapljica — Povsod me poznajo	75
72232	Sam slovenska deklica — Bom šla na planince	75
72327	Zajop mi pičica — Po gorah grmi	75
72364	Na gorenskem je fletno — Pičček in Tička	75
72399	Razpodi se meglice — Tam kjer lunica	75
72429	Krščenici — Angeli sveti	75
72472	Na planinah — Barčica	75
72514	Odprti mi kamrico — Prišla bo pomlad	75
72527	Moj dom — domovini	75

NABOŽNE SKLADBE.

19816	Christmas Phantasie, I. in II. del, orglje	75
19820	Tiha noč — Noel, orkester	75
19822	Božične melodije — Sveta noč, harpa	75
19823	Silent Night — Hark! The Herald Angels, angl. petje	75
19833	Star of East — The Birthday of a King, angleški zbor	75
20246	Adeste fideles — Joy to the World, angleški zbor	75
20298	Adeste fideles — Tiha noč, orglje	75
20889	Cantique de Noel — Andante religioso, violina	75
45519	Holy Night — Silent Night, angleško petje	1.00
78913	Ave Maria — O salutaris — Tantum ergo, latinsko petje	75
80158	Sveta noč — O du Froehliche, violina	75
80160	Kyrie Sanctus — Benedictus Agnus Dei, latinsko petje	75
80180	Božič — Badnjak, slovensko-hrvatska slika s petjem	75

SLOVENSKA IN INTERNATIONALNA GODBA.

35774	Preko valov, valček — Dunavski valček, orkester	1.25
35784	Melodije iz opere "Robin-Hood", petje s orkestrom	1.25
35793	The Death of Ace — Morning, orkester	1.25
35796	Melodije iz opere "Mikado", I. in II. del, petje z ork.	1.25
35797	Pot & Peasant, Overture, I. in II. del, orkester	1.25
35799	Blue Danube — Southern Roses, valček, banda	1.25
35806	The lost Cord — Adeste fideles, angl. petje z ogliami	1.25
35809	Melodije iz opere "Kontesa Marica" in "The Desert Song"	1.25
68644	Nur a Liter — Alte moden, banda	1.25
68645	Luxemburg valček — Jutranji valček, orkester	1.25
68662	Damelust valček — Trompetor polka, banda	1.25
68665	Ob lepi modri Donavi valček — Dunajski bonbončki, ork.	1.25
68672	Mala Lidija polka — Svitane valček, banda	1.25
68674	Lizji polka — Sladke rožice valček	1.25
68689	Vijolice kmečki valček — Na svidenje polka, banda	1.25
68691	Majska sapica polka — Domovinski zvoki, banda	1.25
68702	Ida polka — Veseli mornarji polka, banda	1.25
68716	Dve srci polka — Nočni jastreb valček, banda	1.25
68746	Prvi poljub polka — Halltalen kmečka polka, banda	1.25
68757	Mari polka — Satterlacher polka, banda	1.25
68767	Luxemburg valček — Vesela vdova valček, orkester	1.25
68783	Ljubica valček — Ciganska ljubezen iz opere, orkester	1.25
68811	Krasna pomlad valček — Dunajska kri valček, orkester	1.25
68839	May polka — Johannes valček, banda	1.25
68846	Aeroplan koračnica — Polonia koračnica, banda	1.25

V zalogi imamo tudi gramofonske iglice, in sicer:

Zavoječ jeklenih iglic (100 komadov)	10c
Škaflička "tungs-tone" iglic (8 komadov, vsaka iglica igra 100—300 plošč)	25c

Važno! — Z vsakim naročilom pošljite potrebno svoto. Pri naročilu od 5 plošč ali več, plačamo poštino mi. Ako je pa naročilo manj, kakor 5 plošč, potem pošljite za vsako ploščo 5c. več za poštino.

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

New Victor Records
VICTOR TALKING MACHINE COMPANY, CAMDEN, N. J.

PISANO POLJE

F.: KUMANOVSKA BITKA OB PETNAJSTLETNICI.

Dne 23. in 24. okt. 1912 se je bila sloveča bitka pri Kumanovskem. V teku vojne, ki jo je bila Srbija v zvezi z Bolgarsko, Črno goro in Grško napovedala Turški (t. zv. prva balkanska vojna), je bilo to prvikrat, da se je dotlej malo znana, če že ne omalovaževana srbska vojska merila z renomirano turško. Bitka se je končala s težkim porazom Turkov in je otvorila serijo zmag, s katerimi se je v tej in sledečih dveh vojnah ovekovečila srbska vojska.

Mobilizacija, koncentracija in operacijski načrti.

Poleg osvete za nikdar prebolelo kosovsko katastrofo iz l. 1389 naj bi bila vojna prinesla Srbom osvobojenje zasužnjene srbskega življa na jugu in v smeri proti Solunu prebila obroč, ki se je bil z aneksijo Bosne 1908 sklenil okrog Srbije ter pretil, da uniči njeno politično in gospodarsko neodvisnost. Ob znanem požrtvovalnem patriotizmu srbskega naroda in njegovi zavednosti je bilo torej pričakovati, da se bodo mobiliziranci spontano, točno in polnoštevilno odzvali.

Vendar je rezultat tudi optimiste iznenadil: objavljena 30. septembra, za 3. oktobra kot prvi dan, je mobilizacija tako brzo napredovala, da so bili že 5. oktobra vsi prekoštevni vpoklicani začasno odpušteni. Bila je v 7. dneh popolnoma izvršena. Ta sijajni uspeh je omogočil, da je bila v nadaljnjih 12 dneh, kljub slabim prometnim zvezam (ena železnica!) končana tudi koncentracija, t. j. transport čet iz mobilizacijskih krajev na mejo.

V bistveno neugodnih razmerah je bila turška vojna uprava. Ne samo, da ji je nedostajal oni močni zaveznik, ki ga je imela srbska v moralnem razpoloženju naroda, tudi razpoloženje pri delu prebivalstva ji je bilo prej v škodo kakor v korist. Bili so to Srbi in drugi podjarmljeni narodnostni odlomki, ki jih je šovinistični mladoturški režim kmalu uveril, da imajo od njega še manj pričakovati, nego od prejšnjega in pa od posredovanja evropske diplomacije (internacionalna žandarmerija itd.).

Ako je bil že radi tega opasen eksperiment, da se je služba v vojski razširila tudi na kristjane, ki so bili dotlej kot manj vredni (raja) od nje izključeni, prihaja v poštev, da se je to zgodilo šele l. 1911, in torej tudi iz tehničnih razlogov ni bilo verjetno, da se bo reforma že v tej vojni obnesla. To velja tudi o mohamedanskih Arnavtcih: na osnovi starih privilegijev poprej oproščeni vojaške službe, l. 1911 pa takisto pritegnjeni, so jo tem težje prenašali, ker so po naravi neukrotljivi in vsaki disciplini nepristopen element.

Kvarno pa je vplivalo tudi, da so se mobilizirale sicer samo vojne enice v evropski Turški, da so se pa baš te enice po pretežnem delu rekrutirale iz Sirije in Palestine, od koder so mogli mobiliziranci le z zamudami prispevati v svoje evropske mobilizacijske centre, posebno ker je transporte ovirala grška mornarica. Razen tega je novi vojni minister Nazim paša zamenjal mnogo večjih oficirjev z drugimi, ki se niso bavili s pripravami za mobilizacijo. Tako je prišlo do nasprotujočih si odredb, trenj in nereda.

Že počasnejši tempo, v katerem se je iz teh razlogov vršila mobilizacija, bi bil moral nare-

kovati Turški, da naj se za prvi čas omeji na defenzivo. To je priporočal tudi znani inštruktor turške armade, nemški general von der Goltz in v svojem operacijskem načrtu celo predlagal, da se pri Štipu na Ovčjem polju napravi utrjena taborišče, ki naj bi zadrževalo Srbe vse dotlej, da bi se zbrale zadostne moči.

Prav tako je presojala situacijo srbska vrhovna komanda in razporedila svoje sile v tri kolone, ki naj bi v težavnem brdskem terenu le ob rahli zvezi prodirale proti Ovčjemu polju in se šele tam združile za odločilno bitko. Vendar se je skrbelo tudi za primer, da bi Turška nastopila ofenzivno, to pa na ta način, da se je srednja kolona, prva armada, ki ji je poveljeval takratni prestolonaslednik in sedanji kralj Aleksander, formirala tako močno, da bi ob kooperaciji ostalih dveh kolon mogla sama z dobrimi izgledi započeti boj.

Baš ta hipoteza, ki so jo smatrali za neverjetno, se je uresničila.

Pod uplivom notranjepolitičnih razmer, ki so zahtevale takojšnjih uspehov, a najbrže tudi podcenjujoč svojega nasprotnika, se je bila Turška odločila za ofenzivo in v posledici tega strateškega diletantizma za kombiniran napad na fronti od približno 80 km v pravcu Kumanovo-Niš z defenzivo na desnem krilu, proti Čustendilu.

Ta napad naj bi izvršila t. zv. vardarska armada, sestavljena iz V., VI. in VII. korpa (68.000 moč s 150 topovi). Ker je pa bilo za defenzivne operacije na desnem krilu določiti najmanj 18.000 moč, je ostalo za napad le 50.000 moč, kar je bilo napram izdatno močnejši prvi srbski armadi, ob katero so se sile trčile in ki je stela 126.000 moč, daleko premalo. Ta nedostatek je bil tem občutnejši, ker so morali Turki operirati na vnanjem (daljšem) krilu, in se zaradi tega zateči k forsiranim maršem, ki so utrudili ljudi, še preden so stopili v boj.

(Konec prih.)

PREMETEN SLEPAR.

V Leningradu so prijeli nenavadnega sleparja, po imenu Šejka. Možakar si je izmislil rafiniran trik, da malo takšnih. V majhnih kruhkih je pekel miši. Zjutraj na vse zgodaj je obiskoval pekarne in kupoval kruhe, ki so bili na zunaj podobni njegovim. Čez kakšne pol ure se je vračal v dotične pekarne in ogorčeno protestiral zavoljo miši, ki da jih je našel v pekavih hlebcih. Pekom seveda ni bilo všeč, da bi se stvar dalje raznašala in so podkupovali zvitorepca z znatnimi vsotami samo da bi molčal. Tako je romal s svojo "obrtjo" od kraja do kraja in je zaslužil večasi dnevno precejšnje svote denarja.

GARAŽA ZA 1000 KAR.

V Detroitu gradijo novo poslopje za pisarne, kjer bo tudi garaža, v kateri bo prostora za 1000 avtomobilov.

ŽENSKA OBLEKA ZA LETO 1928

V Bostonu, tako se začne storija, je kupila žena nekega uradnika svojemu soprogu lepo svilen kravato, katera pa se je zdela možu preveč živa. Žena, brihtna glavca, namesto, da bi hodila nazaj v trgovino in kravato zamenjala, si je iz nje napravila prav lepo obleko — a la mode.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

DOBRO

delo, postrežbo
in nizko ceno
dobite pri nas!

Pišite nam po ceno
predno oddate
naročilo drugam!

AMERIKANSKI SLOVENEK

1849 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.

IZVRŠUJEMO

točno in po najnižjih cenah vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Zlasti se priporočamo slavnim društvom za tiskanje vseh uradnih tiskovin. Istotako vsem trgovcem, obrtnikom in posameznikom. Prestavljamo iz slovenščine na angleško in obratno. Nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.